

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

21/2004

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

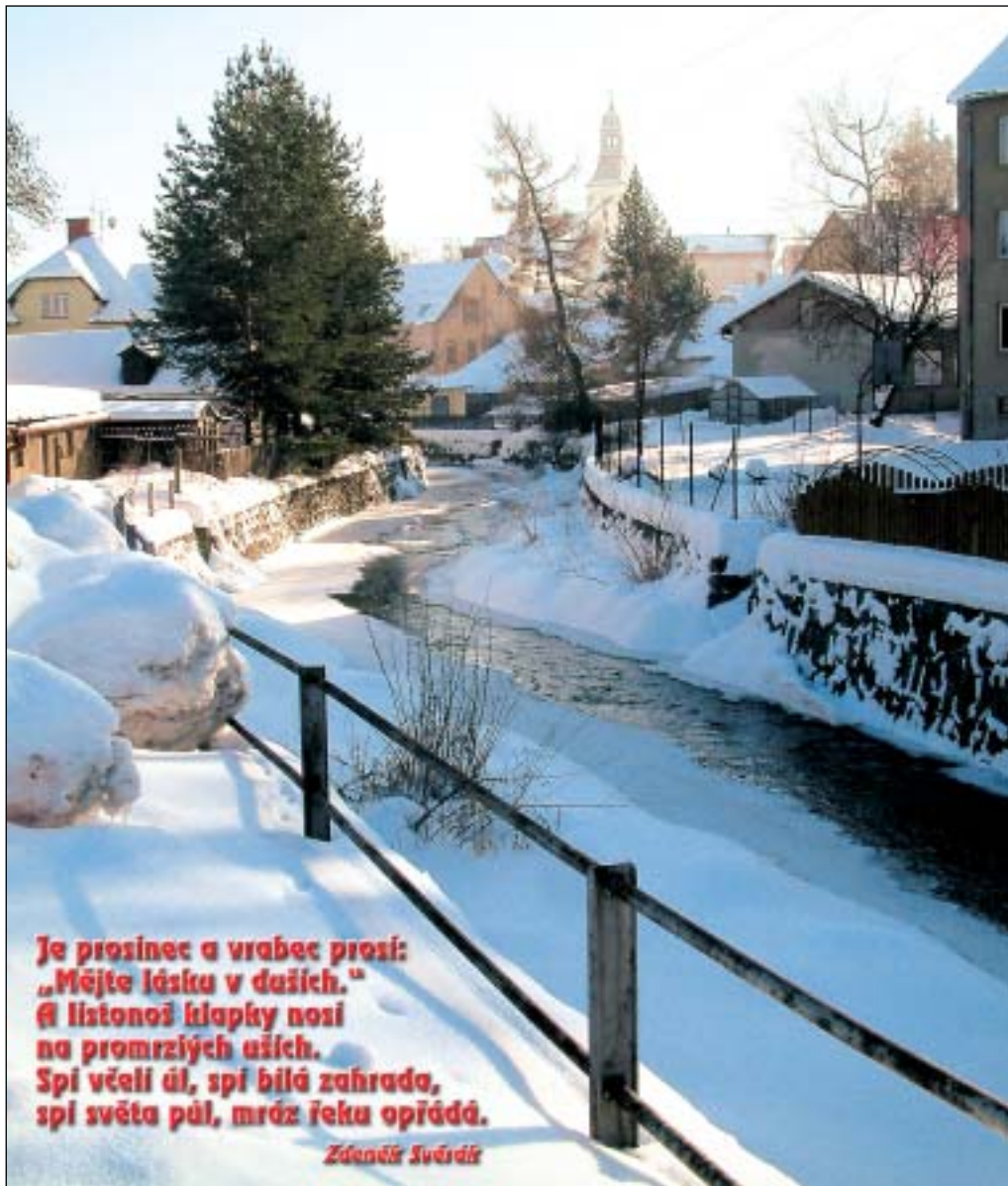
Ročník VI.

Vyšlo 3. 12. 2004

Cena 8 Kč

**O Nemocnici, s. r. o., Rýmařov
projevila zájem třinecká společnost
EUROMEDNET a. s**

**Je prosinec a vrabec prosí:
„Mějte lásku v duších.“
A listonož klapky nosí
na promrzlých uších.
Spí včelí úl, spí bílá zahrada,
spí světa pól, mráz řeku opřádá.**

Zdeněk Svěrák

**Osadní výbor v Janovicích uspo-
řádal tradiční adventní výstavu**

**Letos přivezou Betlémské světlo do Rýmařova, stejně jako
vloni, skauti z junácké chaty Na Stráni**

**Rýmařovské učiliště bylo pořadatelem mezinárodního volej-
balového turnaje za účasti pěti družstev**

Aktuálně z města

Sníh, vítr a námraza přidaly starosti řidičům i energetikům

V loňském roce nastolila paní Zima vládu s definitivní platností čtvrtého prosince, sníh napadl a do jara již neroztál. Letos se tak stalo s mírným předstihem v pátek 19. listopadu. V noci z pátku na sobotu sněhová pokrývka v důsledku silného sněžení ještě narostla. Příchod zimního období byl provázen déletrvajícím deštěm a silným větrem, který na některých místech naší republiky dosáhl síly orkánu. Postupně se podzimní nevlídnost proměnila v zimní zasněženou romanci. Ovšem jen pro ty, kdo nemuseli vyjet se svými auty. Během pátečního odpoledne napadlo na Rýmařovsku v rozmezí od deseti do patnácti centimetrů nového sněhu, na některých místech dokonce i více. První pluhy se objevily v ulicích kolem 18. hodiny. Vyjela nejen technika Městských služeb, ale také sypa-

če a vozy s radlicemi Správy a údržby silnic Moravskoslezského kraje. Přesto příchod zimy komplikoval na mnoha místech našeho regionu nejen dopravní, ale také energetickou situaci. I když samotný Rýmařov nebyl vážně ohrožen silným větrem, širšímu Rýmařovsku se živel nevyhnul. Dokázal napáchat velké škody na lesních porostech, zejména v oblasti Malé Morávky, kde byly bezprostředně po jeho řádění neprůjezdné některé úseky silnic II. a III. třídy, které byly zablokovány vyvrácenými stromy. Energetici museli zasahovat kvůli zpětřhaným drátům vysokého napětí v Dětrichovicích a ve Staré Libavě. „Vichr měl tak obrovskou sílu, že klátil i betonové sloupy s elektrickým vedením. V Dlouhé Vodě povalil k zemi celou trafostanici i s deseti sloupy,“ informoval Karel

Stržínek, zaměstnanec energetických závodů.

Napilno měli i záchranáři. Jen v pátek 19. listopadu museli vyjždět k třiadvaceti dopravním nehodám, které se staly na území okresu Bruntál vlivem nepříznivého počasí a zhoršených povětrnostních podmínek. „Z velké části ohrožovaly řidiče padající stromy, které komplikovaly plynulost provozu na silnicích II. a III. třídy. Další příčinou nehod byla skutečnost, že řidiči nepřizpůsobili rychlost jízdy stavu a povaze komunikací, převážně v zatáčkách, nebo nedodrželi bezpečnou vzdálenost za jedoucími vozidly,“ uvedla tisková mluvčí bruntálské policie Lucie Krašeničová.

I na Rýmařovsku se stalo několik dopravních nehod. V úseku mezi Dolní Moravicí a Malou Morávkou vlivem silného větru

spadl strom na jedoucí vozidlo Mercedes. Při nehodě nebyl naštěstí nikdo zraněn, na vozidle však vznikla škoda ve výši sto tisíc korun. V nešťastný pátek 19. listopadu došlo k další dopravní nehodě na silnici mezi Rýmařovem a Dolní Moravicí. Dvacetiletý řidič Felicie zde nepřízpůsobil rychlost jízdy na zledovatělém povrchu, v mírné zatáčce přibrzdil, dostal smyk a narazil do protijedoucí Škody Superb. Při dopravní nehodě se zranila pětatřicetiletá spolujezdkyně ze Superbu. Majitele Felicie přijde oprava na 50 tisíc, na vozidle Škoda Superb byla škoda vyčíslena částkou 300 tisíc korun. K dalším dopravním nehodám došlo ve Valšově, na Albrechticku, v Krnově, Bruntále, Moravském Berouně a Rudné pod Pradědem. JiKo

Fota: archiv Policie ČR Bruntál

Jak jsou připraveny Městské služby na zimu?

Na to jsme se zeptali ředitele Městských služeb, s. r. o., Rýmařov Ing. Martina Valy.

rozhovor

Kolik máte, pane řediteli, připravených vozidel pro zimní údržbu komunikací? Máte proti loňsku rozšířen vozový park?

Vozový park jsme nerozšiřovali, pouze jsme zkvalitnili stávající techniku. Prodali jsme téměř třicet let starý nakladač typu HON, který byl nahrazen novějším a výkonnějším nakladačem

značky Kramer. V rámci zimní údržby disponují Městské služby, s. r. o., Rýmařov dvěma sypači s radlicí a traktorem s radlicí, malotraktorem s malou radlicí a posypem na chodníky, dvěma nakladači a malým rypadlem, které uklízí sníh kolem kontejnerů.

Od kterého data držíte zimní pohotovost?

Vyhláška města stanoví, že bychom měli pohotovost zabezpečovat od prvního listopadu do 31. března následujícího roku, ale v závislosti na povětrnostních podmínkách může být pohotovost upravena. Je ovšem důležité, abychom znali termín zimní pohotovosti včas. Nevlastníme jednoúčelovou zimní techniku. Musíme stávající stroje technicky

upravit z letní výbavy na zimní a to vyžaduje minimálně jeden den. Pohotovost vyhláší město Rýmařov a letos byla vyhlášena od soboty 20. listopadu, to už vlastně druhý den sněžilo. Stroje jsme však měli připraveny již v pátek.

O prioritách v odstraňování závad ve sjízdnosti a schůdnosti komunikací jsme již naši veřejnost informovali dříve. Můžete přece jen v krátkosti připomenout, které komunikace jsou z hlediska dostupnosti nejdůležitější?

Je důležité si uvědomit, že na území města jsou také komunikace, které nepatří do správy města. O sjízdnosti na těchto komunika-

cích se stará stát, potažmo Správa a údržba silnic Moravskoslezského kraje. Co se týče priority zimní údržby komunikací ve správě města, je na prvním místě Havlíčkova ulice ve směru od Opavské ulice k hotelu Praděd, dále k nemocnici, potom komunikace vedoucí k helioportu od ulice Okružní kolem garáží a boční komunikace vedoucí například kolem Policie České republiky a další komunikace se stoupáním. Mezi priority v odstranění závad ve sjízdnosti patří ještě autobusové stanoviště, silnice vedoucí k vlakovému nádraží a všechny zásobovací plochy. O sjízdnost komunikací na území města se starají v podstatě tři vlastníci - stát, město a majitelé soukromých komunikací. Většina hlavních silnic ve městě patří Správě silnic. Městské služby zajišťují také servis některým soukromým subjektům na základě objednávky. Někdo se může mylně domnívat, že z jeho komunikace sníh automaticky odstraníme. Není tomu tak.

Existuje koordinace v odklizení sněhu mezi výše zmiňovanými subjekty - státem, soukromníky a Městskými službami?

Navzájem se nekoordinujeme. Každý, kdo se stará o sjízdnost komunikací, má zodpovědnost, která pro něj vyplývá ze zákona. Ale mohu říci, že například se Správou silnic spolupracujeme. Máme u nich uskladněn posypový materiál a v rámci možností si vzá-

jemně vypomáháme, pokud je potřeba.

Mohou si u vás objednat zimní údržbu komunikací i další firmy nebo soukromníci?

Jistě, ale nesmí to narušovat již zmiňované priority. Nemůžeme například přerušit úklid komunikací I. důležitosti a přejít na úklid soukromé komunikace třeba na telefonickou výzvu. Na toto upozorňujeme také zájemce při objednávání této služby.

Kde se může na území města solit a kde je to naopak zakázáno?

V Rýmařově je zakázáno solení chodníků. Komunikace se solit mohou, ale preferuje se posypový inertní materiál. Sůl samozřejmě nakoupenou máme, ale objemově ji použijeme daleko méně než zmiňovanou drť.

Kdo zodpovídá za úklid sněhu před obecními domy?

Pokud je majitelem město, údržbu chodníků provádí Městské služby. Údržbu některých chodníků, které nejsou zařazeny do zimní údržby města, ale přiléhají k obecním domům, má u nás smluvně sjednána také organizace Byterm, s. r. o., Rýmařov, která je správcem bytového a nebytového fondu ve vlastnictví města.

Máte smluvně zajištěnu službu na odstraňování ledu se střech domů,

Zaměstnanci Městských služeb zajišťují schůdnost nebezpečných míst ve městě

nebo tuto práci provádí vaše organizace sama?

U městských objektů tuto službu provádíme automaticky sami, u jiných domů můžeme tuto placenou službu pochopitelně nabídnout. Některé soukromé subjekty naši pomoc přivítaly, jiné ji prováděly samy. Nejsme totiž jediní, kdo vlastní vysokozdviznou ploštinu.

Přeji vám hladký a mírný průběh zimy a děkuji vám za rozhovor.

Také děkuji a chtěl bych popřát všem řidičům, aby byl průběh zimy z hlediska sjízdnosti co možná nejideálnější a aby měli trpělivost v případě, že nastane kalamiťná situace. Mohu všechny ujistit, že na odstranění závad ve sjízdnosti se podílí mnoho pracovníků, kteří vyjíždějí bezprostředně poté, kdy situace zdaleka není ještě vážná. Ostatně místní řidiči jsou si vědomi, že žijí v podhorském městě, a nikoli dole na Hané. Poprosil bych je o jistou míru tolerantnosti, pokud nastane situace, kterou hned nedokážeme zvládnout. Chtěl bych je také požádat o to, aby neparkovali na úzkých sídlištních komunikacích, obzvláště v obytných zónách, kde je parkování zakázáno. Znemožňují tím odstranění sněhu radlicí. Řidiči traktoru nepojede do takových míst už proto, aby někomu nepoškodil radlicí vozidlo. A pokud nebude sníh odklizen, na sídliště se nikdo nedostane. JiKo

Technika při úklidu ložské sněhové nadílky

Městské služby, s.r.o., Rýmařov oznamují,

že od 1. 12. 2004 začíná prodej známek na popelnice a kontejnery na rok 2005 pro podnikatelské subjekty. Známky placené v hotovosti budou vydávány v pokladně společnosti, známky placené bankovním převodem budou vydány pouze na základě řádně vystavené objednávky.

Úřední hodiny v pokladně Městských služeb Rýmařov:

Pondělí, středa: 6.00 - 16.00 hod.

Polední přestávka 11.00 - 11.30 hod.

Úterý, čtvrtek, pátek: 6.00 - 13.30 hod.

Zavřeno bude 23. 12., 30. 12. a 31. 12. 2004

Oznámení

Městský úřad v Rýmařově oznamuje občanům, že **Kronika města Rýmařova** bude k nahlédnutí v době od 6. do 17. prosince 2004

v kanceláři vedoucí odboru školství a kultury MěÚ Rýmařov
(2. patro vpravo)

Odbory MěÚ informují

Odbor dopravy a silničního hospodářství

Nad dotazy občanů

Chceme se vyjádřit k článku pana Nejedlého v Rýmařovském horizontu č. 19/2004. Jak jsme pana Nejedlého dne 28. dubna 2004 písemně informovali, v případě přechodu pro chodce u prodejny Sklo porcelán, květiny paní Laštůvkové sdělujeme, že se jedná o pozemní komunikaci ve

statečné. Jestliže dojde k zastavení nebo stání vozidla v křižovatce a dochází zde k přestupkům ze stran řidičů, tuto situaci je oprávněna řešit Policie ČR a Městská policie. Řidič, který stál na přechodu pro chodce, porušil zákon 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, § 27 odst. 1 písmena c) a d).

Co se týče zpomalovací prahu,

vlastnictví Správy silnic Moravskoslezského kraje, střediska Bruntál, která zajišťuje na této komunikaci mimo jiné i dopravní značení (DZ), a to jak svislé, tak vodorovné. Vlastník komunikace považuje stávající značení za do-

není možné, abychom jej umístili před křižovatkou ulic Bartákova a Revoluční, není zde žádná změna dopravního režimu. Problém vidíme nikoli v dopravním značení, ale také v chování některých řidičů, kteří by měli být ohledupl-

ní i k ostatním účastníkům silničního provozu, tedy především v rámci dodržování zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, a to žádá dopravní značka nenahradí.

Současně chceme znovu upozornit občany města na parkování v obytné zóně. Parkovat v obytné zóně je možné pouze na místech označených jako parkoviště. Chápeme, že stávající parkovací plochy neodpovídají současným potřebám počtu vozidel, který rok od roku vzrůstá, pokud však řidiči využívají ke stání přilehlé místní komunikace, porušují tím zákon o provozu na pozemních komunikacích. Je třeba si uvědomit, že nikdo z nájemců a vlastníků bytů není majitelem ani pronajimatelem místa na parkování před domem, ovšem možnost parkování se naskytá také na místech vzdálenějších od místa bydliště. Sídliště byla budována v době, kdy počet vozidel nebyl ještě zdaleka tak vysoký, jako je tomu dnes. Tento problém se nedotýká pouze našeho města, ale je problémem celosvětovým.

Žádosti o vyhrazené parkování pro ZTP často uplatňují i lidé, kteří nejsou držitelé průkazu ZTP (o-

značení ZTP na vozidle může být umístěno pouze v době přepravy držitele průkazu).

Řidičům invalidům se vždy snažíme vyjít vstříc. Velmi nás mrzí, že ne všem okamžitě můžeme vyhovět, hlavně z finančních důvodů, ale podněty řešíme zapracováním do rozpočtu na příští rok. Cena svislého dopravního značení jednoho stání pro tělesně postižené stojí cca 3 000 Kč bez vodorovného značení. Je proto s podivem, že někteří mladší spoluobčané nebo občané pod vlivem alkoholu dokáží nové dopravní značení ničit a neuvědomují si, že o finanční prostředky určené na nové dopravní značení přicházíme z důvodu výměny značek znehodnocených jejich nerozvážeností.

Závěrem upozorňujeme obyvatele sídliště Příkopy, že v případě požáru stáním vozidel před obytnými domy znemožňují příjezd složek integrovaného záchranného systému. Situaci bude řešit Policie ČR a Městská policie a řidiči mohou být za stání mimo označená parkoviště pokutováni.

Vedoucí odboru dopravy
a silničního hospodářství
Renata Vyslyšlová

Město Rýmařov
Městský úřad
v Rýmařově
nám. Míru 1
795 01 Rýmařov

Tajemník Městského úřadu Rýmařov

vydává

veřejnou výzvu k přihlášení zájemců

dle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů,

na místo:

referenta finančního odboru

- zajišťování agendy nedoplatků, penále a pokut

Místo výkonu práce:
Předpokládaný nástup:
Pracovní poměr:
Pracovní úvazek:
Platová třída:
Požadavky:
Jiné požadavky:

Městský úřad Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov

únor 2005

na dobu neurčitou

1,0

v souladu se zákonem č. 143/1992 Sb. a nařízením vlády č. 330/2003 Sb. v platném znění - 8. platová třída splnění předpokladů dle § 4 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednicích územních samosprávných celků a změně některých zákonů

- požadované vzdělání minimálně ÚSO a ÚSV;
- dobrá znalost práce na počítači (Word, Excel, Outlook);
- základní orientace v právních předpisech (zákon č. 563/1990 Sb., č. 337/1992 Sb., vše v platném znění);
- zkušenosti v komunikaci s klienty, profesionální vystupování;
- schopnost samostatného jednání a vystupování;
- odpovědnost a preciznost.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- komplexní vedení agendy místního poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, tj. udržování aktuální evidence poplatníků, předepisování poplatků a pořizování úhrad, upominání nedoplatků;
- zajišťování podrobné evidence předpisů a úhrad splátek při prodeji domů, bytů a pozemků z vlastnictví města, evidování a provádění upomínek;
- po předložení konkrétních požadavků a spisů pohledávkových agend ostatních odborů MěÚ Rýmařov zajišťování jejich vymáhání; jedná se hlavně o pohledávky v rámci režimu daní a poplatků;
- podávání návrhů právníkům města na právní vymáhání složitých a nedobytných pohledávek města.

Písemná přihláška zájemce dle § 6 odst. 3 zákona 312/2002 Sb. musí obsahovat tyto náležitosti:

- jméno, příjmení a titul uchazeče;
- datum a místo narození uchazeče;
- státní příslušnost uchazeče;
- místo trvalého pobytu uchazeče;
- číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení pobytu, jde-li o cizího státního příslušníka;
- datum a podpis uchazeče.

K přihlášce přiložte:

- životopis, ve kterém budou uvedeny údaje o dosavadním zaměstnání a o odborných znalostech a dovednostech týkajících se požadavků této veřejné výzvy;
- výpis z evidence Rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce;
- ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.

Místo, adresa a způsob podání přihlášky: - osobně na podatelnu Městského úřadu Rýmařov, nám. Míru 1, 795 01 Rýmařov, nebo poštou s datem odeslání nejpozději 21. 12. 2004.

Lhůta pro podání přihlášky: 21. 12. 2004

Zaměstnavatel si vyhrazuje právo nevybrat žádného z přihlášených zájemců a veřejnou výzvu zrušit.
Bližší informace v případě dotazů podá Ing. Furík, tajemník MěÚ Rýmařov, tel.: 554 254 132,
popř. vedoucí finančního odboru MěÚ Ing. Martin Ondra, tel.: 554 254 150.

Školství

O novém školském zákonu s vedoucí odboru školství a kultury

rozhovor

Od 1. ledna 2005 nabývá účinností nový školský zákon, tj. zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, a související zákony 562/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím školského zákona, a 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých nových zákonů. Na nejdůležitější změny jsme se zeptali Leony Pleskové, vedoucí odboru školství a kultury MěÚ Rýmařov.

Co zamětnává odbor školství a kultury momentálně nejvíce?

V tomto okamžiku nám největší práci dává studium nového školského zákona. Prezident jej podepsal teprve 10. listopadu a mnohé z více než 150 paragrafů začínají platit už od 1. ledna. Dosud však nebyly vydány prováděcí právní předpisy, takže některé detaily teprve budou řešeny.

V čem jsou největší změny?

Většina občanů se už o nich určitě dozvěděla z novin nebo z televize. Velkou změnou například je, že děti navštěvující mateřskou školu poslední rok před nástupem do školy budou mít školné zdarma. Ale pozor, jen školné, stravné si samozřejmě budou hradit. O přijetí dítěte do školky bude rozhodovat ředitelka školky, a pokud s jejím rozhodnutím nebudou rodiče spokojeni, budou se moci odvolat ke krajskému úřadu, ne na městský úřad, jako tomu bylo doposud.

Jak se nový školský zákon „popisuje“ na organizaci základních škol?

Nové převratné změny, o kterých bychom ještě nevěděli, nečekajme. Například o tom, že si každá škola bude muset vytvořit svůj vlastní vzdělávací program, se mluvilo dlouho, a pokud vím, tak rýmařovské základky na svých programech začaly pracovat už loni.

Nemusí se rodiče obávat, že školní vzdělávací programy budou příliš náročné nebo naopak moc mírné?

Ministerstvo vydalo rámcový vzdělávací program, který stanovuje povinnou část obsahu vzdělávacích programů škol, což zajišťuje celorepublikové sjednocení nároků na žáka. Aby děti nebyly přetěžovány, je zase dán maximální počet vyučovacích hodin na každý ročník. Například u prvňáků je stropem 22 hodin týdně.

Takže se rodiče nemusí obávat.

V tomto případě určitě ne. Ale na rodiče pamatuje nový zákon také. Stanovuje jim zákonnou povinnost dostavit se na vyzvání do školy, dále pak omlouvat své dítě řádně a včas apod.

Ovšem rýmařovské základní školy čekají ještě jiné změny ...

Ano, jak jistě všichni vědí, k 1. 9. 2005 se rýmařovské základní školy spojí v jeden právní subjekt. Zastupitelstvo města Rýmařova sloučení škol schválilo a požádalo krajský úřad v Ostravě o souhlas, ten vydal

souhlasné stanovisko před pár dny.

Takže v únoru budou rodiče zapisovat své děti pouze na jednu školu a rovněž zápis se bude, podle mých informací, konat pouze na jednom místě.

Kdo bude rozhodovat o tom, zda bude moje dítě chodit do školy na Jelínkově ulici, nebo na 1. máje?

Už bychom si asi

měli pomalu začít odvykat dělit rýmařovské školy na „jedničku“ a „dvojku“. Když uvážíme kapacitu budov, je asi nejpravděpodobnější, že 1. stupeň bude na Národní a na ulici 1. máje, žáci 2. stupně budou navštěvovat budovu na Jelínkově 1. Dva nebo tři roky by se mohlo ještě učit i v budově na Julia Sedláka, ale to závisí na více faktorech. V každém případě se uvolní budova družiny na Jelínkově 3.

Kolik žáků bude mít sloučená škola?

V příštím školním roce asi 850 žáků.

To je snad na jednu školu až moc.

Nemůžeme uvažovat pouze v horizontu jednoho roku. Po roce počet žáků klesne asi o 40 a v následujícím roce opět. Silné ročníky odcházejí a zůstávat budou vždy tři paralelní třídy v ročníku. Když si to spočítáte, tak se dostanete k perspektivnímu počtu asi 700 žáků, což je například z pohledu ministerstva školství pokládáno za ideální.

Plynou i rodičům a jejich dětem ze sloučení nějaké výhody?

Samozřejmě a v jejich prospěch se školy slučují především. Vezměte třeba výuku cizích jazyků. Na malé škole je žákům nabídnout pouze jeden cizí jazyk, podle aprobace někoho z učitelů. Na škole se třemi paralelními třídami se očekává nabídka angličtiny, němčiny, španělštiny, ruštiny ... Stejně je to i s nabídkou volitelných předmětů. V nových vzdělávacích programech je na širokou nabídku volitelných předmětů kladen veliký důraz. V rámci jedné třídy v ročníku takřka nemáte co nabídnout, nemáte dostatek učitelů a jste svázán malým počtem žáků. V ročníku, kde je 80 žáků, můžete nabídnout až deset volitelných předmětů, třeba konverzaci v cizím jazyce, cvičení z matematiky a z českého jazyka pro přípravu na přijímačky na střední školu, programování nebo sportovní hry. Je také možné, že se vyprofilují zájmové skupiny žáků, které přivedou školu na nápad vytvořit volitelný předmět, kte-

ř se dosud nevyučoval - napadá mě třeba cvičení z dějepisu nebo chemická či fyzikální praktika, dramatická výchova a podobně.

Asi bude rovněž záležet na složení pedagogického sboru.

Jistě. Více učitelů může nabídnout nejen širší škálu výše zmíněných volitelných předmětů, ale velmi podstatný je fakt, že na sloučené škole se logicky zvýší aprobovanost. Pokud učitel pracuje na malé škole, pak jeho odborná kvalifikace nemusí být v plném rozsahu využita, ale na druhou stranu učí i předměty, na něž nemá aprobaci, aby naplnil svůj úvazek. Větší škola si může dovolit širší spektrum učitelů, protože budou v rámci své aprobace zapotřebí.

Ale vraťme se ke školskému zákonu - co střední školy?

Na veřejnosti už také proběhlo, že se budou konat státní maturity. Současní studenti se však nemusí „změny pravidel“ obávat, protože jich se tato změna nedotkne. První maturity se společnou a profilovou částí se budou konat nejdříve po 1. září 2007. Novinkou je také možnost požádat o přezkoumání výsledku a průběhu maturity. Ale to všechno bude teprve upraveno vyhláškami a nařízeními ministerstva školství.

A co tolik diskutovaná osmiletá gymnázia?

Studenti osmiletých gymnázií budou muset po ukončení povinné školní docházky, to znamená po čtyřech letech studia, dělat přijímací zkoušky na vyšší stupeň gymnázia. Ti studenti, kteří z nejrůznějších důvodů nejsou spokojeni se studiem na gymnáziu, budou moci odejít na jinou střední školu.

Děkují za rozhovor.

Rádo se stalo. Ve školství v současné době probíhá nemálo změn a rodičovská veřejnost musí být informována o jejich obsahu. O nejvýznamnějších novinkách budeme občany informovat podrobně v Rýmařovském horizontu. Pokud někdo ze čtenářů bude mít další dotazy, může mě navštívit v kanceláři č. 312 na radnici, případně napsat na pleska@rymarov.cz. *Redakce*

Vedoucí odboru školství a kultury MěÚ Rýmařov Bc. Leona Plesková

Rýmařovské učiliště otevřelo „dveře dokořán“

V úterý 16. listopadu se konal na Středním odborném učilišti a Odborném učilišti v Rýmařově Den otevřených dveří. Zámce z devátých tříd základních škol z Rýmařova a okolí spolu s výchovnými poradci a rodiči přivítala ředitelka školy Ing. Soňa Kovářiková.

V místnosti, kde žáky nejdříve shromáždila a pozdravila, upozornila na vkusnou dekoraci a nápaditou výzdobu, zvláště pak na slavnostně prostřenou tabuli, která byla připravena k příležitosti konání dostihů závodních koní. Žáci třetího ročníku oboru kuchař-číšník s mistrovou odborného výcviku Věrou Skopalovou mohli mít dobrý pocit z výsledku své práce, protože tabule sklídila velký obdiv. Svou

šikovnost ukázali naši žáci také připraveným rautem - výrobky lahodily nejen oku, ale uspokojily i chuť příchozích, kterým byly s ochotou nabídnuty. Po celou dobu se paní ředitelka starala o dobrou atmosféru a pohodlí všech přítomných a zasvěceně jim vyprávěla o chodu učiliště. Podrobné informace o nabízených učebních oborech v příštím školním roce podávali také ostatní pedagogičtí pracovníci - zástupce ředitelky školy Ing. Jiří Lisický a Mgr. Petr Staněk, kteří seznamovali žáky s opravárenskými obory, o náplni výuky a praxe kuchař-číšníků hovořily učitelky odborných předmětů Marie Uhlířová a Anna Kratochvílová. Pěkně vyzdobenými, voňavými

Žáci SOU a OU Rýmařov při tradiční soutěži „Vánoční stůl“

perníkovými chaloupkami a drobnými perníčky, vystavenými v těchto třídách, se pochlubili žáci třetího ročníku, kteří je zhotovili pod vedením třídní učitelky Anny Kratochvílové.

Někteří návštěvníci si mohli vyzkoušet své dovednosti v nově zařízené počítačové učebně, dále měli možnost shlédnout žáky při praktických činnostech - v kuchyni učiliště, kde vařili oběd, a ve cvičné kuchyňce, kde zvláště zruční kuchaři předvedli umění flambování, míchání nápojů a smažení výborných křupavých bramboráček.

Zájemcům o obor opravář zemědělských strojů a opravářské práce bylo umožněno navštívit dílny v Jamarticích. Viděli opra-

vy osobních automobilů, traktoru a kombajnu, svařování elektrickým obloukem a vyzkoušeli si také zkušební jízdu autoškoly. Průvodci devátáků se toho dne stali žáci druhých ročníků, kteří provázeli svěřené skupinky dětí podle programu stanoveného zástupcem školy, starostlivě kontrolovali, zda se jim nikdo neztratil, a v pořádku je předávali v závěru učitelům.

Je možné říci, že ať žáci nebo pracovníci školy, všichni se snažili o to, aby škola toho dne byla prezentována co nejlépe. Den otevřených dveří tedy skončil. Ne však nadobro. Pro vážné zájemce z řad žáků a rodičů se bude konat znovu **12. ledna 2005**. Rádi se zde se všemi opět setkáme. *Mgr. Hana Zieglerová*

S obsluhou žáků SOU a OU byli spokojeni také oslavenci 70 a 75let

O tom, že žáci rýmařovského učiliště vzorně reprezentují svou školu, není ani nutno hovořit. Naši občané se s budoucími kuchaři-číšníky mohou setkat například při soutěži o nejkrásnější vánoční stůl, učni pomáhají při nejrůznějších významných příležitostech, rautech, jsou k vidění na přehlídkách a soutěžích, připravují bohaté občerstvení k nejrůznějším příležitostem. O vzorné reprezentaci školy, ale i města, se dá mluvit v souvislosti s poslední akcí, kterou tradičně pořádá komise pro společenské záležitosti - oslavou 70 a 75letých občanů, pořádanou 12. listopadu - na které vystupovali žáci této školy s profesionální rutinou. Za kvalitní obsluhu hostů sklídili zaslouženě velký obdiv přítomných oslavenců. Velký dík patří zejména mistrovým, které svědomitě připravují žáky na jejich budoucí povolání. Příští kuchaři-číšníci se nemají zač stydět. Jejich činnost a výsledky tvůrčí a poctivé práce hovoří za vše. *JiKo*

Představujeme novou ředitelku Gymnázia Rýmařov

Na post ředitelky Gymnázia Rýmařov byla 1. listopadu řádně jmenována dosavadní zástupkyně Mgr. Zdena Kovářiková. Zeptali jsme se jí, jak si na novou funkci zvyká, jaké problémy gymnázium v současnosti řeší, a také na to, jakou budoucnost vidí v souvislosti s rozvojem středoškolského vzdělání na rýmařovském gymnáziu.

Zdena Kovářiková vystudovala Pedagogickou fakultu na Palackého univerzitě v Olomouci, získala aprobaci pro II. a III. stupeň, kantořinu měla od mládí vždy ráda. Trvalé bydliště má v Břidličně, přesto působí jedenadvacet let na rýmařovských školách. Učit začala v roce 1983 na Základní škole v Jelínkové ulici. Pět let vykonávala na této škole funkci zástupkyně ředitele a navíc učila třídy s rozšířenou výukou ma-

tematiky. Posledních šest let byla zástupkyní ředitele Gymnázia Rýmařov.

Jedenadvacet let pedagogické praxe v oboru všeobecné vzdělávacích předmětů s aprobační matematikou a základy techniky ji řadí k velmi zkušeným pedagogům. Od roku 1990, kdy se začaly do škol postupně instalovat počítače, vyučovala Zdena Kovářiková také informatiku a výpočetní techniku. Ve funkci zástupkyně ředitele učila už jen matematiku na nižším i vyšším gymnáziu, kde studenty připravovala k maturitě. V současné době v rámci celoživotního vzdělávání pokračuje ve studiu na Karlově univerzitě v třetím modulu (modulů je celkem pět a jsou vedeny Centrem školského managementu). Po dokončení studia a vykonání závěrečných zkoušek absolvuje

současná ředitelka funkční studium II. stupně, které je požadováno i novým školským zákonem pro řídicí funkce ředitelů škol.

Třináct let jezdí Zdena Kovářiková o prázdninách pravidelně s dětmi na letní tábory a věnuje se jim i v dalších mimoškolních činnostech. Aktivně pracuje v Klubu biatlonu v Břidličně jako hospodář. Břidličenský biatlonista patří k republikové špičce.

Zdena Kovářiková je vdaná, má dvě dcery, které studovaly na rýmařovském gymnáziu. Mladší Ludmila maturovala v loňském školním roce a pokračuje na VUT Brno, na fakultě strojního inženýrství, obor matematika. Starší Michaela nedávno promovala na První lékařské fakultě Karlovy univerzity a získala místo na pediatrii v nemocnici v Rakovníku.

rozhovor

Na Gymnáziu Rýmařov působíte již šest let. Od prvního listopadu jste začala pracovat v nové funkci ředitele. Co tomu předcházelo, kdo vás do této funkce ustanovil a s jakými plány jste přijala tento odpovědný post?

Dosavadní ředitelka PhDr. Emilie Zavadilová odešla k prvnímu srpnu do důchodu. Tomu předcházelo vyhlášení konkurzu na místo ředitele zřizovatelem Gymnázia Rýmařov, což je Krajský úřad Moravskoslezského kraje. Funkce ředitele jsem se na tři měsíce ujala jako statutární zástupce školy do chvíle jmenování nového ředitele. Chtěla bych zde vyslovit poděkování celému pedagogickému sboru za

lení mé koncepce, která mimo jiné uvádí, že bude fungovat osmileté a čtyřleté gymnázium a také večerní studium pro všechny, kdo budou mít zájem doplnit si vzdělání s maturitou nebo dokončit druhou maturitu.

Jak velká je spádová oblast pro vaši školu?

Gymnázium preferuje především žáky místních základních škol a škol v regionu Rýmařovska. Minimální počet studentů máme z Bruntálu a téměř sedmdesát žáků dojíždí z Břidličné. Školu navštěvují i studenti z větší dálky, například z Prostějova, Úvalna, Uničova, Šumperka nebo Malé Morávky, Karlova či Dolní

plně postačilo čtyřleté studium?

Učila jsem na základní škole a vzpomínám si, že jsme vytvořili výběrovou třídu se zaměřením na matematiku. Podobnou roli hraje i osmileté gymnázium. Učitelé na základní škole mohou vytvořit v rámci nového školského zákona výběrové třídy se zaměřením na matematiku, cizí jazyk, informatiku a podobně. Po šesti letech působení na gymnáziu vidím, že děti z víceletého gymnázia daleko lépe a kvalitněji zvládají cizí jazyk. Jsou rychlejší a pohotovější. Studenti, kteří vyhrávali „debatní ligu“, stejně tak i republikové soutěže, byli nejčastěji z víceletého gymnázia. Za všechny mohu jmenovat například Martu Merkovou, Magdu Pechovou nebo Luboše Musálka. Úspěchy násobí začlenění do kolektivu, který vnímání a rozvoj studenta ovlivňuje od poměrně raného věku. Pozice víceletého gymnázia do určité míry supluje výběrové třídy základní školy. Ty by měly zvážit možnost, že šikovnější děti mohou využít rychlejší rozvoj svých schopností, a umožnit jim studium na víceletém gymnáziu. Před několika dny se například naši studenti vrátili spolu s paní profesorkou Sedláčkovou nadšení a spokojeni z Prahy, kde se zúčastnili vytváření studentského modelu Parlamentu OSN. Této akce se účastní asi pětadvacet škol z celé republiky. Úkolem studentů bude důsledná a svědomitá příprava materiálů do studentského parlamentu, což pro ně bude velmi zajímavá a inspiřující práce.

Jaké jsou vaše plány do budoucna a co bude vaším stěžejním úkolem?

V každém případě udržet maximální počty žáků ve všech třídách, otevřít večerní studium pro dospělé a vybudovat místní vzdělávací informační centrum pod záštitou krajského úřadu pro širokou veřejnost. Půjde o to, aby pro občany, ale i naše studenty, kteří mají zájem dále se vzdělávat, existovalo centrum informací, týkajících se oblastí kurzů cizích jazyků, informatiky a výpočetní techniky, určené pro přednáškovou činnost nebo pro spolupráci s muzeem a knihovnou. Centrum by mělo být umístěno na gymnáziu. Bude se jednat o projekt určený pro

Evropskou unii a nebude vůbec jednoduchý. Týkal by se také investičních přestaveb budovy. Časový horizont je velmi krátký. Pokud se všechno podaří podle plánu, měli bychom začít s výstavbou již o letních prázdninách. Centrum by mělo splňovat i přísné normy Evropské unie, například bezbariérový vstup, samostatný vchod a další.

Připravujeme pro studenty školní bufet, dále jsme umístili na chodby počítače s internetem tak, aby byly volně přístupné našim studentům. Chtěli bychom také zkvalitnit zázemí sportovní haly gymnázia. Uvažujeme o zřízení posilovny, fitcentra, rychlého občerstvení a lepšího organizačního zajištění sportovního areálu v rámci správcovství. Už také proto, že s tělocvičnou sousedí běžecká trať v zahradě Hedvy. Musíme však nejdříve vyřešit pozemek, na kterém stojí naše tělocvična, ten patří prozatím Hedvě, následně pak provést nejnútnejší rekonstrukce, především opravit střechu. V jednání máme stále projekt na doskočiště a běžeckou dráhu.

Odkdy začne fungovat večerní studium pro dospělé a kdy nejpозději může být podána přihláška?

Přihlášky si mohou zájemci podávat nejpозději do 20. března a nový školní rok jim začne v září 2005. Už v současné době registrujeme dvaatřicet zájemců z řad dospělých. Studium je na čtyři roky a uchazeči si doplní střední vzdělání s maturitou. Škola také pořádá doplňkové kurzy pro dospělé. Jedná se o dvacet hodin ročně, čili asi jednu hodinu týdně, a poplatek je stanoven ve výši 1 400 Kč za rok. V kurzu se zájemci učí cizí jazyk - angličtinu (pro začátečníky, mírně pokročilé a pokročilé). **Děkuji za rozhovor a přeji, aby se vám ve vaší nové funkci vše vydařilo a dosáhla jste maximálních výsledků, které jste si společně se svými kolegy stanovila.** Já také děkuji a spoléhám na to, že se budu mít o koho opřít, že vytvoříme velmi dobrý pracovní tým. A studentům bych chtěla popřát hodně studijních úspěchů, aby se dostali na vysoké školy. Jen v loňském roce bylo 76 % našich studentů přijato na VŠ a VOŠ.

Rozhovor připravil JiKo

pomoc při „rozjezdu“, hlavně na začátku školního roku, kdy jsem musela část kompetencí zástupce ředitele převést na své kolegy. V konkurzním řízení jsem uspěla, dostala se na první místo a rada kraje schválila po předběžném návrhu ministerstva mé jmenování do funkce ředitele Gymnázia Rýmařov od prvního listopadu 2004.

Kolik uchazečů se přihlásilo do konkurzu na místo ředitele?

Byli jsme přihlášení dva a oba jsme z gymnázia. Předsedkyně konkurzní komise byla náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Jaroslava Wenigrová a tím, že krajská komise jmenovala oficiálně ředitele gymnázia, dala jasně najevo, že škola má být v Rýmařově zachována a fungovat i nadále. V zájmu komise bylo rovněž schvá-

Moravice. V této souvislosti gymnáziu vyšla vstříc ředitelka Středního odborného a Odborného učiliště v Rýmařově Soňa Kovářiková a vyčlenila nám pro dojíždějící studenty místa na svém internátu.

Kromě vedoucích funkcí na rýmařovském gymnáziu ještě učíte, jaké předměty?

Učím matematiku, vloni jsem začala s výukou v primě, učím dále v sekundě, a tak jako je stanoveno na naší škole, učím pouze čtyři hodiny. Hlavně se těším na nové metody práce, které jsme dříve neznali, například metody kritického myšlení, které se mohou v hodinách matematiky aplikovat.

Jak se díváte na existenci osmiletých gymnázií? Domníváte se, že mají budoucnost, nebo by pro výchovu a vzdělávání studentů

Dialog ze studentské akademie Gymnázia Rýmařov

A: Tak jsem slyšel, že Gymnázium Rýmařov pořádalo tradiční studentskou akademii? Tys tam byl?

B: To víš, že jsem tam byl, a udělal jsem rozhodně dobře. To, co slibovaly plakáty, tj. velkolepou zábavnou show, byla naprostá pravda. Přišel jsi o intenzivní zážitek!

A: Kdy se celá akce konala?

B: Jedno slunečné, i když mrazivé odpoledne ve čtvrtek 25. listopadu v 16 hodin.

A: Kdo tam vystupoval?

B: No, kdo tam vystupoval? Přece studenti našeho gymnázia. To bys nevěřil, jak moc jsou šikovní a co všechno dovedou. Při jejich vystoupení tě mrazí v zádech a jen tiše bledneš závistí, že neumíš to co oni.

A: Nechceš být trochu konkrétnější?

B: Budu konkrétnější a s radostí ti popíšu průběh celé akademie.

A: V první řadě mi řekni, kdo akademii uváděl?

B: Uvádění pořadu se zhostili dva studenti z primy (Lukáš Adam, Roman Bičan) a dvě studentky z kvinty (Kristýna Vepřeková, Jitka Machurová). Vlastně dvě „studentky“ z primy a dva „studenti“ z kvinty, protože byli oblečeni do šatů typických pro druhé pohlaví. Uváděli jednotlivé scénky a někdy dokonce vtípně narušovali vystoupení svých kolegů, jako v přípa-

dě písni Včelka Mája nebo při zpěvu španělských písní.

A: A co scénky, hrála se tam divadelní představení?

B: Jistě! Ihned na začátku akademie se představilo Černé divadlo pod vedením Heleny Chlebcové se hrou Vodník. Musím říct, že představení bylo velmi působivé.

A: A dál?!

B: Třída prima si nacvičila pohádku Červená Karkulka od Ivana Mládka, sekunda velmi brilantně sehrála tradiční zimní pohádku Mrazík, na jevišti vklouzl i komisař Derrick ze Slovenska. V dramatické scénce Úřad diváci nevěřičně poslouchali artikulační rychlost Marty Merkové a Lukáše Adama.

Anglické písně

Velký potlesk si zasloužila i Cimrmanova hra Dlouhý, Široký a Krátkozraký, v níž se

Uvádějící

v roli Zlatovlásky zakleté v muže představil Jiří Jahn, v roli jejího osvoboditele Jiří Vojtek,

a Markéta Kohoutková) se skladbami, které jedou reprezentovat Rýmařov na MČR v jazzových tancích do Ústí nad Labem; a pak Freeze Dance pod vedením absolventky našeho gymnázia Petry Čechové s formací ICQ. Jen pro zajímavost - tato formace se nedávno zúčastnila Moravské extraligy v Králíkách, kde si vybojovala 2. místo. K vidění byly skladby v kategoriích Hip hop duo (Michaela Vyslouzilová, Michal Zeťák), Electric boogie (Martin Sedláček) a Hip hop sólo Petry Čechové. Zajímavé bylo také Disco from Rýmařov, kde se jako úžasní tanečníci předvedli Lukáš Tomešek, Dimitrij Tyč, Michal Ovcáček, Martin Heinisch.

A: Ještě něco bylo na akademii zajímavé?

B: Málem bych zapomněl! Měli jsme tu čest poslouchat africké bubny v podání části skupiny Jumping Drums, ve které hraje i naše studentka Iveta Čalová.

A: Teď lituji, že jsem se nepřišel podívat!

B: Příští rok určitě přijď! Bude to stát zaručeně zato.

V neposlední řadě bychom chtěli poděkovat všem odvážným účinkujícím a panu Ivanu Sigmundovi za zapůjčení zvukové aparatury!

Mgr. Jana Regulová

Mrazík v podání sekundy

moudrým Vševědem, ovšem bez zlatých vlasů, byl Jan Šanovec.

A: Zpívalo se?

B: A jak krásně! Vystoupily sbory i dvě dua. Sborově byly zazpívány španělské písně pod vedením Mariachiho z Desperada prof. Stanzela a anglické písně pod taktovkou prof. Galandra. Představily se i sestry Juráskovy (Das Wiegenlied od Mozarta), Anna Fabriková a Zuzana Dohnalová s písní Karla Svobody Včelka Mája, která pěkně rozproudila krev v publiku.

A: A co tanec, hip hop, disko?

B: Jak to víš? Tato taneční čísla měla prvotřídní kvalitu! Představila se například taneční skupina Jes (Nikola Čudovská

Informace SSOŠ Prima

Obory cestovní ruch a veřejnosprávní činnost lákají

Střední odborná škola Prima, s. r. o., Rýmařov se v letošním roce účastní prezentačních akcí pořádaných ve všech nejbližších okresech pro žáky 9. tříd. Dosud školu propagovali studenti a učitelé v Bruntále, Krnově a Prostějově, další prezentační akce se zúčastní v Šumperku, Opavě, Olomouci

a Ostravě. O studijní obory cestovní ruch a veřejnosprávní činnost je neustále mimořádný zájem. Škola zaznamenala více jak sto žádostí o poskytnutí informace týkající se studia, ale také o první termín Dne otevřených dveří. O studium na škole projevil zájem dvaadvacet žáků se svými rodiči.

Kapacita školy je naplněna. Přijato však může být ještě 44 nových studentů. V novém školním roce budou mít přednost žáci 9. tříd z Rýmařova a okolí. Vedení upozorňuje, že prohlídka školy je možná po dohodě kdykoliv, včetně sobot a nedělí.

Ředitelství školy

Gastro festival 2004

Ve čtvrtek 4. listopadu se konal na výstavišti Černá louka v Ostravě Gastro festival, na kterém byly prezentovány cukrářské výrobky, barmanské umění a kuchyňské spotřebiče. Festivalu se zúčastnili také studenti naší školy. Součástí areálu výstaviště byly i stánky, které nabídly rozmanité ochutnávky pokrmů různých chutí a vůní a také bar s občerstvením. Festival byl doprovázen živou hudbou a dokonce vystoupil i „Elvis Presley“. Na festivalu naše studenty nejvíce zaujaly barmanská soutěž, ochutnávky a Elvis. Doufám, že se festival bude konat i příští rok. Ráda ho znovu navštívím.

Lenka Hanušová, 1. B

Také na SSOŠ Prima v Rýmařově byla v letošním školním roce ustanovena studentská rada, ve které jsou zastoupeny všechny třídy. Patronát nad její činností převzala zkušená a dlouholetá učitelka školy Ludmila Weinerová. Aby se členové rady mohli dobře seznámit se všemi úkoly, které je ve školním roce čekají, umožnila škola všem členům dvoudenní soustředění.

Ukutečnilo se na chatě Slunečná v Nové Vsi u Rýmařova, se kterou má škola dobré zkušenosti a již několik let zde organizuje lyžařský výcvik, a proto studenti školy znají zdejší prostředí. Hned v pátek dostali všichni účastníci několik otázek týkajících se života školy a třídy a mohli napsat všechny připomínky a nápady ke zlepšení prostředí školy a domovů mládeže. V sobotu dopoledne informovala pí Weinerová o úkolech a povinnostech všech členů rady. Rozdělili jsme si úkoly, které budeme plnit a o nichž budeme informovat spolužáky ve třídách. V další části pak zřizovatel školy odpovídal na naše návrhy a slíbil je podle možností školy splnit. Po celé dva dny se o nás vzorně starali manželé Klimešovi - majitelé chaty Slunečná. Studentská rada SSOŠ Prima se schází každý měsíc a zatím máme všichni dosti práce. Těšíme se na další společné setkání.

Petra Kopetková, členka studentské rady

Na pozvání Krajského evropského informačního střediska v Olomouci se zúčastnily učitelky

SSOŠ Prima v Rýmařově ve dnech 10. - 14. 10. 2004 zájezdu do sídla Evropské unie v Bruselu. Krajské středisko EU v Olomouci umožnilo tento zájezd učitelům naší školy, protože v Rýmařově bylo ustaveno Městské evropské informační středisko, které pracovalo při SSOŠ Prima v budově školy Sokolovská 29. Náplní této vzdělávací cesty bylo navštívit hlavní instituce EU a seznámit se s jejich činností. Společně se zástupci jiných škol a úřadů jsme navštívili Evropskou radu, Evropskou komisi, Výbor regionů, Hospodářský a sociální výbor a stále zastoupení ČR v EU. V každé z těchto institucí jsme měli besedu s vysoce postavenými, nejen českými úředníky. V Evropské komisi jsme debatovali také ze současným komisařem Pavlem Teličkou. Dozvěděli jsme se spoustu zajímavých a užitečných informací o práci EU, které budeme předávat studentům naší školy, hlavně ve vyučovacích předmětech veřejnosprávní činnosti a právo. Studenti Primy tak mají možnost dozvědět se o Evropské unii od přímých účastníků zájezdu.

Vanda Weinerová, DiS., Mgr. Eva Petřeková

Zpravodajství města Břidličné

Vítání občánků

Letos už potřetí připravila komise pro občanské záležitosti (SPOZ) slavnostní vítání nových občánků našeho města. Tradičního aktu se zúčastnilo sedm z osmi pozvaných miminek spolu se svými rodiči, prarodiči a příbuznými. Zcela zaplněná obřadní síň vyslechla slavnostní projev předsedy SPOZu pana Rostislava Malíka. Poté vystoupily děti ze Základní školy v Břidličné pod vedením učitelky Lenky Zídkové se svým pásmem veršů a písniček. Následoval zápis všech pozvaných do pamětní knihy města. Předáním kytičky a následným vyfoťováním skončila tato tradiční a velmi poctivě připravená slavnost. *Daniel*

Myslivecká zábava

V sobotu 13. listopadu 2004 se sálem Společenského domu v Břidličné po delší odmlce rozezněla hudba. Místní „Myslivecké sdružení Břidličná - les“ zde pořádalo mysliveckou zábavu. K tanci i poslechu výborně hrála skupina Fofrovanka z Uničova a taneční parket byl už od začátku plný. Sami pořadatelé byli příjemně překvapeni velkou účastí místních i přespolních ob-

čanů a měli radost ze zaplněného sálu. Myslivci ve spolupráci s kuchyní paní Zlámalové připravili pro všechny zvěřinové hody, včetně mysliveckých specialit z jelení a černé zvěře. Gulášek a další jídla se podávala až do ranních hodin a podařilo se uspokojit všechny zájemce i labužníky. V rámci programu se mohli lidé seznámit i s mysliveckými tradicemi, podle kterých byl před

celým sálem pasován na lovce černé zvěře pan Anděl, člen sdružení, který v srpnu letošního roku ulovil svého prvního divočáka. Půlnočním vrcholem večera byla bohatá tombola složená z bažantů, kachen divokých, zajíce, srnky a první cenou, kterou vyhrál pan Richard Soldán, bylo sele divočáka. Byl to opravdu krásný zážitek pro všechny přítomné. *René Litvík*

VOLBY V BŘIDLICHNÉ

Volby do krajského zastupitelstva

Ve volbách do zastupitelstva konaných ve dnech 5. - 6. 11. 2004 v Břidličné zvítězila Občanská demokratická strana s 32,81 % hlasů. Druhá byla Komunistická strana Čech a Moravy s 24,05 % hlasů a třetí Česká strana sociálně demokratická s 20,10 %. Tento vý-

sledek se výrazně neliší o celkového výsledku v rámci Moravskoslezského kraje. Ani účast voličů nijak nevybočuje z celonárodního průměru. K volbám do krajského zastupitelstva se v letošním listopadu dostavilo 572 obyvatel, což je 22,3 %.

Volby do senátu

Volba senátora za bruntálský region byla v Břidličné napínavější. Ve druhém kole získal od Břidličňanů vítěz celkových voleb Jiří Žák z Bruntálu pouze o 5 hlasů více než dosavadní senátor ze Světlé Hory Rostislav

Harazin. Druhého kola voleb se zúčastnilo pouze 469 voličů. Vedení města by chtělo touto cestou poděkovat všem členům volebních komisí za jejich práci.

Daniel Mach

Zdravotnictví

VÝZNAMNÉ JEDNÁNÍ O BUDOUCNOSTI NEMOCNICE V RÝMAŘOVĚ

Jsme každodenními svědky toho, že reforma zdravotnictví, o které se již tolik let mluví, stále nepřichází a řešení vážných problémů v oboru zdravotnictví a jeho financování jsou stále v nedohlednu, za politicky velmi zamlženým horizontem. Na druhé straně nebyvalý rozvoj lékařské vědy, odborných poznatků a medicínských technologií a s tím spojený výrazný růst finančních nákladů nezbytně vyžadují „ekonomizaci“ a restrukturalizaci činnosti zdravotnických zařízení. Tak jako v jiných oborech činnosti a podnikání tento nezadržitelný trend směřuje vesměs proti zachování samostatné existence malých zařízení dosavadního klasického typu. Některé přímé důsledky této neblahé situace již pocítili občané našeho regionu na vlastní kůži a obavy o budoucí způsob zajištění zdravotnické péče a o osud naší nemocnice jsou nasnadě.

V současné neutěšené a nepřehledné situaci přichází zpráva, která nepochybně bude mít pro další vývoj zdravotní péče v rýmařovském regionu zásadní význam.

V uplynulých dnech jednali zástupci vedení společnosti Nemocnice s.r.o. Rýmařov MUDr. Marián Olejník a MUDr. Stanislav Horák a představitel města starosta Ing. Petr Klouda s radním MUDr. Bohumilem Servusem o možnosti vstupu společnosti **EUROMEDNET a.s.** - velmi významné společnosti podnikající ve zdravotnictví - do společnosti Nemocnice s.r.o. Rýmařov. Čelný představitel tohoto potenciálního strategického partnera MUDr. Marek Potysz, předseda představenstva společnosti a ředitel Nemocnice Podlesí, **zájem o vstup do nemocnice v Rýmařově potvrdil.** K tomuto rozhodnutí podle vyjádření MUDr. Potysze přispěla mimo jiné i dobrá pověst, která nemocnici v Rýmařově provází - není zadlužená, má dobrou úroveň odborné lékařské péče

i kvalitu ekonomického řízení, dobré vztahy se zdravotními pojišťovnami. Podmínkou pro vstup společnosti Euromednet je získání majoritního 51% podílu ve společnosti Nemocnice s.r.o. Rýmařov.

Nemovitý majetek (budovy, pozemky) a další majetek získaný privatizací by nadále zůstal ve vlastnictví města.

Společnost Euromednet má velké zkušenosti s manažerským řízením nemocnic a dosahuje velmi dobrých výsledků. V současné době provozuje nebo vlastní několik zdravotnických zařízení na severní Moravě. Kromě Nemocnice v Třinci-Podlesí je to např. nemocnice v Českém Těšíně, nemocnice Ostrava-jih, Ostrava-Zábřeh, Hornická poliklinika v Ostravě, nemocnice ve Valašském Meziříčí a v Novém Jičíně a od září letošního roku také v Šumperku. V rámci tohoto komplexu zřizuje specializovaná pracoviště s vrcholovou úrovní odborné lékařské péče (vedle kardiologického centra v Podlesí je to např. onkologické centrum v Novém Jičíně, centrum pro zářivací trakt v Ostravě-Zábřehu apod.).

Euromednet je společností s vysokou odbornou a společenskou prestiží, má jasně stanovenou podnikatelskou strategii, zaměstnává vysoce kvalifikované odborníky a vlastní špičkovou lékařskou techniku, uplatňuje propracovaný systém vzdělávání a profesního růstu. Svůj úspěch zakládá na vstřícném a profesionálním přístupu k pacientům.

Počítá se se zachováním dosavadních hlavních oborů nemocnice v Rýmařově (interna, chirurgie a gynekologie) a také stávajícího komplementu. Budoucí struktura nemocnice nepochybně vyplýne z výsledků manažerského posouzení možnosti a potřeb na základě ekonomického a personálního auditu. Je dosti pravděpodobné, že v návaznosti na současný stav a logiku vývoje by se nemocnice postupně mohla stát tzv. „komunitní“.

Takto jsou v zahraničí označovány menší nemocnice, které se opírají o některý základní obor (interna, chirurgie, neurologie apod..) s racionální diagnostikou pro rutinní léčbu (laboratoř, rentgen, sonografie), na kterou pak navazují lůžka doléčovací, rehabilitační, případně i lůžka „zdravotně sociální“ (ošetřovatelská péče, dlouhodobá léčba apod.)

Představitelé města vyjadřují záměr plnou podporu a lze oprávněně předpokládat, že při jednáních v orgánech města a společnosti bude dosaženo dohody a navržené řešení bude schváleno. V takovém případě by již počátkem roku 2005 mohlo dojít k začlenění rýmařovské nemocnice do organizačně i finančně velmi silného komplexu zdravotnických zařízení na severní Moravě, slibujícího stabilitu a garanci zajištění kvalitní zdravotnické péče pro obyvatele našeho regionu.

Ing. Miloslav Marek

Interní oddělení nemocnice v Rýmařově má nový kolonoskop

Nemocnici v Rýmařově se v rámci programu prevence kolorektálního karcinomu podařilo získat od Ministerstva zdravotnictví ČR významnou dotaci na

zakoupení nového videokolonskopického přístroje, kterým se provádí přímé optické vyšetřování tlustého střeva.

Nedávno byla v našich novinách

zveřejněna informace o nepříznivém postavení našeho regionu v počtu nádorových onemocnění tlustého střeva a o tom, že jednou z hlavních možností boje s touto

nemocí je včasná diagnostika.

Nový přístroj na interním oddělení naší nemocnice je významným pomocníkem v tomto boji.

Ing. Miloslav Marek

Na oddělení ORL v Šumperku zavedli novou metodu šetrné endoskopické chirurgie

Trend moderní medicíny - endoskopii - se snaží uplatňovat při operacích na oddělení ORL (ušní, nosní, krční) v šumperské nemocnici. Touto metodou jsou lékaři schopni zvládnout i komplikovanější případy, které se zde dříve prováděly klasickou chirurgickou metodou. Při endoskopii se do dutin zavádí speciální tenké nástroje a teleskop spojený s kamerou, která operátorovi poskytuje zvětšený obraz vnitřních orgánů.

„Rozhodli jsme se rozšířit operativu o novou

endoskopickou metodu, protože přináší pacientům řadu výhod. Od výrazně menší zátěže pro organismus, přes kratší dobu hospitalizace, nižší bolestivost až po rychlejší návrat k běžnému životu. Jedná se o novou metodu endoskopické operace nosní dutiny a vedlejších nosních dutin, která je nyní daleko šetrnější oproti klasickému chirurgickému řešení, kdy musely být v přístupové cestě odstraněny pacientovy kostní struktury. Ty jsou při použití nové metody zachovány,“ tvrdí pri-

mář ORL MUDr. Tomáš Rybníkář.

Jedná se o zcela nové a moderní služby pro pacienty z regionů Jeseník, Rýmařov, Staré Město, Mohelnice a celou spádovou oblast Šumperka. Novou metodu pomohla zavést ORL klinika Fakultní nemocnice Olomouc v čele se školitelkou MUDr. Ingrid Vlčkovou. Šumperk je tak druhým zařízením v Olomouckém kraji, které tuto metodu zavedlo do praxe. Nejbližším dalším zařízením, kde se metoda provádí, jsou 80 km

vzdálené Svitavy v Pardubickém kraji. Nová metoda je určena především pro pacienty, kteří trpí neprůchodností nosu, chronickými rýmami, nosními polypy, onemocněním vedlejších dutin - například opakovanými záněty, porázovými komplikacemi a některými onkologickými onemocněními. Zvláště vhodná je pro malé děti se zvětšenou nosní mandličkou, která může způsobovat i poruchy sluchu. Díky nové metodě se minimalizují recidivy, které se

při nedostatečném odstranění mohou u dětí opakovaně vyskytnout.

„Nová metoda je vhodná také pro pacienty, kteří mají dlouhodobé, i několikaleté potíže, s nimiž jsou léčeni ambulantně aplikací místních léků bez chirurgického zásahu. Teď máme k dispozici šetrnou metodu, při níž se během operace trvající od několika desítek minut do jedné hodiny (při rozsáhlejší výkonu, tzn. otevření více nosních dutin, až 3 hodiny) zachovávají kostní struktury, sliznice a přirozené

poměry v nosních dutinách. Samotný zákrok se provádí v celkové anestézii. Doba hospitalizace se pohybuje od 1 - 7 dnů podle typu zákroku,“ doplňuje primář Tomáš Rybníkář.

Simona Součková,
tisková mluvčí šumperské nemocnice

(Poznámka redakce: v ambulanci ORL v Nemocnici, s. r. o., Rýmařov ordinuje MUDr. Tomáš Rybníkář v pondělí a ve čtvrtek od 15.00 do 17 hodin.)

Osadní výbory informují

Adventní výstava v Janovicích zavoněla Vánocemi

V týdnu od 22. do 28. listopadu měli zájemci možnost shlédnout již třetí adventní výstavu, kterou uspořádal osadní výbor v Janovicích. Zručné ruce a důvtip janovických žen neznají hranic. A tak mohli přichodzí obdivovat

nejen sladkou perníkovou chloupekku, nejrůznější druhy cukroví, zvířátka a ozdůbky z vizovickeho těsta, ale také nejrozmanitější paličkované a háčkové ozdoby na stromeček, vyšívání a háčkové dečky, adventní

věnce nebo vánoční dekorace na stěnu. Děti z janovické mateřské školy pod vedením Ivy Valové se pochlubily nejroztodivnějšími postavkami z modelíny, děti ze školní družiny v Janovicích společně s vychovatelkou Blaženou Žampovou vyrobily k této příležitosti různé papírové vánoční ozdoby, které také zdobily jejich vánoční stromeček.

Někoho inspiroval svátečně prostřený vánoční stůl nebo stromečky ověšené ozdobami z přírodních materiálů, jiný dal přednost nástěnným malbám malíře Miroslava Morávka. Malebné vánoční výtvořky janovických žen Jany Chocholaté, Marie Groisové, Marie Holbové, Aleny Jahodové, Markéty Míčkové, Světlany Novákové, Jiřiny Vojt-

kové, Dany Kolářové či slečny Šárky Furišové se všem přichodzím obdivovatelům adventní krásy nejen líbily, ale vzhledem k tomu, že byla výstava prodejní, mnoho z ní při nedělním ukončení nezůstalo. Návštěvníci si některé z vystavovaných prací odnesli do svých domovů, kde najdou uplatnění u svátečního stolu nebo v podobě ozdoby na vánočním stromečku. Za dobrý nápad pořádní této adventní výstavy - patří velký dík referentce osadního výboru paní Dáše Vogelové a také všem občanům, kteří se dobrovolně střídali při dozoru výstavy, a pochopitelně všem autorům, bez kterých by improvizované výstavní prostory osadního janovického výboru zely prázdnotou. JiKo

Westernoví mistři ukončili sezónu v Německu

Westernové město Pullman City se svým provedením podobá tradičním městům, na jaké jsme zvyklí z filmů o Divokém západě. Slouží především jako turistická atrakce a zábavní park, jak je tomu ostatně i u nás. Je to zatím největší město svého druhu, jaké jsem v Evropě viděl. Nás, co jsme tady byli poprvé, překvapilo svojí rozlehlostí a velikostí. Kromě hlavní ulice se spoustou restaurací, salónů a obchůdků se stylovým, především westernově laděným zbožím se tady můžete skromně ubytovat ve srubech rozsetých po celém okolí. Ty tvoří samostatné kempy ve tvarech pevností, osad zlatokopů atd. Každý návštěvník se tu může po své chuti svést na koni, je tady zlatokopecký rybníček pro děti, malá ZOO a další atrakce. Z estetického hlediska se tvůrci tohoto „malého kousku westernové Ameriky v Evropě“ opravdu vyřádili. Českou republiku jela tentokrát reprezentovat dvacetičlenná výprava. Všichni jsme se sešli ve Strážném na hraničním přechodu a dále jsme už jeli jako kolona až do Pasova. Po malých průtazích s německými celníky, kterým se nelíbila výprava v podobě žonglovacích pistolí, vrhacích nožů a bičů, jsme se vydali směrem na Pullmann. Noční westernové město má svoje osobité kouzlo, život tady pulzuje do pozdních hodin, pivo teče proudem. Inu atmosféra westernu sblíží lidi všude na světě.

Sobota byla ve znamení tréninků a seznamování se s dalšími účastníky soutěže. Přivítali jsme se s hlavním rozhodčím, kterým nebyl nikdo jiný než Fred Schneider, několikanásobný mistr světa v ovládání biče a lasa a zcela jistě nejlepší westernový artista Německa všech dob. Za zmínku jistě stojí i Josef Pelc (Pepa), Čech pracující jako westernový artista v německém Pullmann City od jeho založení, tedy od roku 1997. Seznámili jsme se s mnoha příjemnými lidmi z Německa a večer končil bravurní „pařbou“, doprovobenou výtečnými muzikanty a krásnou hudbou. Ubytování soutěžících bylo ze strany pořadatelů bezchybné, v malém hotelu nedaleko Pullmann City.

V neděli v poledne po posledním tréninku začala samotná soutěž. Porotci, Fred Schneider a několik dalších lidí z vedení tohoto westernového města, hodnotili technické zvládnutí disciplín a celkovou show. Soutěž měla výbornou atmosféru, diváků bylo hodně. Soutěže se zúčastnili především zástupci České republiky, za Německo to byl John Schneider, za Pullmann City soutěžil Pepa Pelc. Za nás tady byli k vidění například vicemistr Evropy Josef „Pepik“ Jung, mistr Evropy Honza Molodovec, vicemistr Evropy Roman Stejskal, bičový ekvilibrista Pavel Kuča, manželé Michálkovi, Roman

Michálek, Ing. Jindřich Zobl (Zorro), držitel amatérského mistra světa v ovládání westernového revolveru, žonglér s noži Jaroslav Trávníček a další.

V kategorii nejlepší show získali první místo manželé Michálkovi z České Vsi, kteří předvedli velmi kvalitní westernovou show. Další mistrovský titul z české výpravy získal úřadující mistr Evropy v ovládání revolveru Jan Molodovec. Stejně jako na mistrovství Evropy v Rýmařově, i tady překvapil ve své skvěle vybroušené show Desperado. Krásnou podívanou připravil i Jarda Trávníček s noži a zasloužil se o další trofej v kategorii nože. Mezi lasaři zde nejvíce zazářil profesionál Pepa Pelc z Pullmannu. Opět tak „vyfouknul“ tuto mistrovskou cenu v lasu Romanu Stejskalovi. Mně osobně tady moc chyběl náš nejlepší lasař Leo Holcknecht. Mistrovskou cenu v kategorii ovládání biče jsem vyhrál já se svojí asistentkou Andreou Šttnerovou. Ocenění se předávalo před davy německých turistů na hlavní třídě Pullmann City. Krásné poháry a několik set euro byly příjemnou odměnou všem vítězům. Nastalo loučení a v očích poražených se zračilo i trochu smutku. Odjížděli jsme v pozdním odpoledni. Za rok snad zase všichni v německém Pullmann City nashledanou. Gin

Ze zahrady odcizil hliníkové dlaždice

Rýmařovští policisté šetří v současnosti případ krádeže hliníkových dlaždic. Neznámý pachatel odcizil v době mezi 15. říjnem a 12. listopadem ze zahrady na Sokolovské ulici v Rýmařově pětadesát kusů hliníkových dlaždic s vylišovaným vzorem, které sloužily jako chodníček mezi záhony. Majitel vyčíslil škodu na téměř 4 000 Kč.

Pachatel kradl, na co přišel

Další pachatel krádeže, po kterém pátrají policisté obvodního oddělení v Rýmařově, se vloupal v době mezi 7. a 13. listopadem do rekreační chaty v Dolní Moravici. Poté, co překonal mříž a vnikl do objektu, odcizil vrtačku, motorovou kosu, řetězovou pilu, dámské a pánské horské jízdni kolo, zimní boty, bundy a kombinézy, koberec, barevný televizor, satelit, dokonce vystěhoval i lednici s mrazákem a minikulečník - karambol včetně tág a koulí. Odnel si i kožesiny, ložní prádlo, ručníky, oděvy, lyžařské boty, prošívané přikrývky, potraviny, kuchyňské potřeby a čisticí prostředky. Krádeží všech věcí a poškozením zařízení způsobil majiteli z Brněnska škodu za více jak 78 000 Kč.

Na ženu zaútočil pěstí a pak ji shodil ze schodů

Devětačtyřicetiletý muž z Rýmařova je v současné době stíhán pro trestný čin ublížení na zdraví, kterého se měl dopustit 25. července po půlnoci na chod-

bě bytovny v Jamarticích. Po hádce udeřil dvakrát pěstí do obličeje čtyřiačtyřicetiletou ženu. Potom ještě do napadené oběma rukama strčil a shodil ji se schodů. Následkem útoku utrpěla poranění hlavy, tržnou ránu s otoky, krevní výron pravého oka a pohmožděniny po celém těle. Zranění si vyžádala léčení po dobu téměř jednoho měsíce.

Bude pykat za krádež hořáku

Šestatřicetiletý recidivista z Rýmařova je podezřelý z toho, že koncem října letošního roku vnikl do garáže objektu čistíčky odpadních vod v Rýmařově a odcizil odtud hořák na svařování střešní krytiny včetně tlakové plynové hadice a regulačního ventilu s manometrem. Způsobil při tom škodu za 1 000 Kč. Vzhledem k výši škody byl případ šetřen nejdříve jako přestupek, ale jelikož byl podezřelý již v minulosti trestán pro majetkovou trestnou činnost, je nyní případ šetřen jako trestný čin krádeže.

Policie se zaměřila na alkohol u mládeže

V pátek 19. listopadu od 21.00 hodin proběhla na Rýmařovsku bezpečnostní akce zaměřená na požívání alkoholických nápojů mládeží. Uskutečnila se v rámci plnění úkolů na úseku kriminality mládeže a trestné činnosti páchané na mládeži a v rámci pátrání po osobách a věcech. Akce se zúčastnili policisté Obvodního oddělení Policie ČR Rýmařov, policisté ze Skupiny kriminální policie a vyšetřování Okresního ředitelství PČR Bruntál, strážníci Městské policie Rýmařov a pra-

covnice MěÚ Rýmařov, kteří provedli kontrolu restaurací, diskoték a vináren v Horním Městě, Rýmařově a Malé Morávce. Během akce bylo ve dvou případech zjištěno požití alkoholických nápojů osobami mladšími osmnácti let. Prvnímu ze dvou mladistvých podal alkohol obsluhující personál restaurace, kterému byla za přestupek uložena na místě bloková pokuta. Ve druhém případě se nepodařilo prokázat, že k podání alkoholického nápoje došlo v restauraci. Další případy zjištěny nebyly.

Z rodinného domu si odnesl peníze, zlato a fotoaparát

Rýmařovští policisté pracují na případu vloupání do rodinného domu na Opavské ulici, kam 23. listopadu násilně vnikl dosud neznámý pachatel. Využil nepřítomnosti majitele domu, rozbil skleněné terasové dveře vedoucí ze zahrady do obývacího pokoje a z domu odcizil finanční hotovost, zlatý prsten a fotoaparát. Zloděj způsobil majiteli celkovou škodu ve výši 14 000 Kč.

Policie šetří další dvě vloupání do chat

K dalším dvěma „vloupačkám“ do odlehlých rekreačních chat došlo v době od 22. do 24. listopadu v Malé Štáhli. V prvním případě vyrazil pachatel okno chaty, přes které se dostal dovnitř. Na místě nebylo zjištěno žádné odcizení věcí ani vyčíslena škoda.

U druhého případu vnikl neznámý zloděj do objektu přes balkón

chaty, vyrazil skleněné dveře a odcizil z podkrovní mikrovlnnou troubu, stavební kolečko, kufr s příklepovou vrtačkou, úhlovou a vibrační brusku a jeho pozornosti neunikla ani elektrická řetězová pila. Celkovou škodu majitel vyčíslil na třiadvacet tisíc korun.

Řidič ujel z místa nehody

V obci Velká Štáhle projížděl v úterý 23. listopadu nezjištěný řidič s nákladním vozidlem Škoda 706. Na rovném úseku silnice nedodržel boční odstup od protijedoucího nákladního vozidla DAF s přívěsem a došlo ke střetu, v důsledku něž bylo poškozeno přední levé zrcátko nákladního vozidla. Neznámý řidič z místa nehody odjel. Na nákladním vozidle vznikla škoda ve výši 8 000 Kč.

Na Sokolovské ulici v Rýmařově umrzl muž

V blízkosti dolní brány vedoucí do zahrady Hedvy na Sokolovské ulici byl nalezen v pátek 26. listopadu krátce před druhou hodinou ranní ve sněhu osmapadesátiletý muž z Rýmařova. Na místo byla přivolána rychlá záchranná služba, která provedla obnovu základních životních funkcí, ovšem s negativním výsledkem. Lékař, který na místě zasahoval, neshledal stopy po cizím zavinění a předběžně konstatoval smrt v důsledku umrznutí. Následně bude provedena pitva.

Z podkladů

*npor. Mgr. Lucie Krašeničové,
tiskové mluvčí Policie ČR Bruntál*

NAŠE LISTÁRNA

Neúplná legenda

Byl to úmysl nebo jen opomenutí? Jisté je, že v záplavě všech těch „skvělých, výborných, vynikajících, mimořádných“ atd. muzikantů a zpěváků, kteří prošli „legendární hudbou

Pedagog“ (RH 20/2004), panu Měřínskému zcela vypadly dvě jména, která jsou s touto kapelou neodmyslitelně spjata: Antonín Zavadil a Miroslav Sedlák!

Opomenutí? To sotva, vždyť stačilo podívat se na fotografii, která byla otištěna spolu s článkem. Copak s tím malicherným zkeslováním historie nikdy neprestaneme? *Helena Tesařová*

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Nejnebezpečnější lži pocházejí od těch, kteří jim věří.

Dick Francis

Pranostiky na měsíc prosinec

- Když prosinec bystří, po Vánocích jiskří.
- Prosinec proměnlivý a vlahý, nedělá nám zima těžké hlavy.
- Když v prosinci hrom ještě hučí, rok příští stále vítr fučí.
- Studený prosinec - brzké jaro.
- Když měsíc o Vánocích ubývá, rolníku úrody přibývá.
- Mléčná dráha v prosinci jasná, bude v příštím roce úroda krásná.
- Není-li prosinec studený, bude příští rok hubený.
- Když v prosinci mrzne a sněží, úrodný rok na to běží.
- Prosinec se sněhem na pěšině, žitko je na každé výšině.
- Pošmurný prosinec dobré je znamení pro sady, lučiny i všechno osení.
- Jsou-li v zimě po cestách ledy, podaří se výborně zelí.
- O svatě Barboře ležívá sníh na dvoře.
- Jaké počasí na svatou Barbaru, takové bývá celý advent.
- Na svatou pannu Kateřinu sluší se schovati pod peřinu.
- Na svatého Ondřeje ještě se nám ohřeje, ale na svatého Mikuláše už je zima celá naše.
- Svatá Lucie ukazuje svou moc, neb nám dává nejdlejší noc.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - prosinec 2004

4. 12.	14.00 - 16.00	SVČ	Cvičíme s míčem
4. 12.	10.00 a 12.00	SVČ	Počítače pro děti
6. 12.	16.15	SVČ	Mikulášský turnaj ve stolním tenise žáků a dorostu
6. 12.	10.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
9. 12.	16.30	SVČ	Vánoční kurz pletení slaměných ozdób
10. 12.	9.00	SVČ	Keramická dílna pro ZvŠ
10. 12.	9.30 a 11.45	kino	Vánoce s kamarády - MŠ + 1. - 5. ZŠ
11. 12.	17.00	SVČ	Večer kouzel
14. 12.	11.30	kino	Vánoční COUNTRIO - SSOŠ Prima
15. 12.	14.00	těl.	Vánoční latka - soutěž 6. - 9. tříd ve skoku vysokém
15. 12.	19.30	SVČ	Vánoce na Valašsku - veřejnost
16. 12.	10.00 a 11.30	SVČ	Vánoce na Valašsku - 6. - 9. tř. ZŠ + SŠ
17. 12.	19.30	SVČ	Taneční kolona
18. 12.	9.00	SVČ	Velká cena okresu Bruntál žáků v šachu
20. 12.	18.00	SVČ	Talianka - vánoční koncert
20. 12.	13.00	SVČ	Vaření v klubu
23. 12.	9.00 - 12.00	SVČ	Vánoční dílna pro děti
25. 12.	17.00	SVČ	Bigbeatové Vánoce
26. 12.	14.00	SVČ	Střelba celá rodina - soutěž tříčlenných družstev ve střelbě ze vzduchovky

Akce na leden 2005:

8. 1.	Ples maturantů	Gymnázia Rýmařov	Gymnázium	(SVČ)
15. 1.	Soutěž v aerobiku		Studio sport a zdraví	(SVČ)
15. - 16. 1.	Přebor jednotlivců v kužkách		KU/TJ Jiskra	(Kuželna TJ)
21. 1.	Ples Diakonie ČCE		Diakonie	(SVČ)
28. 1.	Stužkovací ples maturantů		SSOŠ Prima	(SVČ)

Známá i neznámá výročí

5. 12. Mezinárodní den dobrovolníků pro hospodářský a sociální rozvoj, slaví se od roku 1986 z rozhodnutí Valného shromáždění OSN v roce 1985 na počest těch, kteří dobrovolně pomáhají trpícím
6. 12. 1994 zemř. **Josef Bláha**, herec (nar. 8. 6. 1924)
7. 12. Mezinárodní den civilního letectví, slaví se od roku 1994 při příležitosti 50. výročí založení Mezinárodní organizace pro civilní letectví (ICAO)
10. 12. Den lidských práv - slaví se ve výroční den přijetí Všeobecné deklarace lidských práv Valným shromážděním OSN v roce 1948, poprvé byl slaven v roce 1950
10. 12. Slavnostní předání Nobelových cen - výroční den zakladatele ceny Alfreda Nobela (21. 10. 1833 - 10. 12. 1896)
10. 12. 1904 nar. **Antonín Novotný**, bývalý prezident ČSSR (zemř. 28. 1. 1975)
11. 12. Světový den dětství - výročí založení UNICEF v roce 1946
12. 12. 1789 české **Vlastenecké divadlo** zahájilo slavnostně provoz v sále bývalého kláštera U Hybernů
12. 12. 1844 nar. **Otýlie Sklenářová-Malá**, herečka, členka ND v Praze (zemř. 23. 2. 1912)
14. 12. 1854 nar. **Vojtěch Hynais**, malíř, autor opony ND (zemř. 22. 2. 1925)
17. 12. 1914 nar. **Alfréd Radok**, režisér a dramatik (zemř. 22. 4. 1976)
18. 12. Mezinárodní den migrantů, vyhlášen OSN
19. 12. 1884 nar. **Antonín Zápotocký**, bývalý prezident ČSSR (zemř. 13. 11. 1957)
19. 12. 1919 nar. zasl. umělec **Ota Sklenčka**, herec (zemř. 10. 10. 1993)
21. 12. 1834 ve Stavovském divadle při provedení Tylovy Fidlovačky **poprvé zazněla Škroupova píseň „Kde domov můj“**
26. 12. 1969 zemř. **Jiří Šlitr**, skladatel a herec (nar. 15. 2. 1924)
28. 12. 1999 zemř. **Vladimír Dvořák**, herec, textař, scenárista a konferenciér (nar. 14. 5. 1925)
29. 12. Mezinárodní den biodiverzity - rozmanitosti živé hmoty obývající Zemi, svátek všeho živého, slaví se z rozhodnutí ekologů a OSN v roce 1994
29. 12. 1989 **Václav Havel** zvolen prezidentem ČSFR
30. 12. 1859 nar. nár. umělec **Josef Bohuslav Foerster**, skladatel (zemř. 29. 5. 1951)
30. 12. 1969 zemř. nár. umělec **Jiří Trnka**, malíř (nar. 24. 2. 1912)

Významný den

Den lidských práv

Už od roku 1950 se desátý prosinec, připomíná jako celosvětový Den lidských práv: v tento den byla o dva roky dříve (1948) přijata Všeobecná deklarace lidských práv, tedy první mezinárodní kodex univerzálních práv člověka, ze kterého vychází řada dalších mezinárodních či národních právních úprav lidských práv a svobod. Deklarace vznikla s cílem chránit přirozené hodnoty člověka. Rozumí se - toho nejpotřebnějšího. A protože, jak je uvedeno v Deklaraci, může člověk rozvinout svoji osobnost jen ve společnosti, je chráněna i tato. Rozumí se - menšinová a v ohrožení. Zdá se, že proti těmto zásadám je nemožné vznést argument. Není tomu tak. Náš „moderní svět“ se v chápání a realizaci těchto principů posunul vůli - moci a poslušnosti mediálního prostředí jinam. Obránce lidských práv ocenil při příležitosti loňského pětapadesátého výročí přijetí Všeobecné deklarace lidských práv i generální tajemník OSN Kofi Annan. „*Obháje lidských práv stojí v čele úsilí o ochranu lidských práv. Nechávejí pronikat ostré světlo práv lidí do nejtemnějších zákoutí tyranie a zneužívání. Zasadují se o právní řád, omezení násilí, chudoby a diskriminace, pomáhají budovat základy svobodnějších, spravedlivějších a demokratičtějších společností. Právě na ně se obracejí mnohé oběti porušování lidských práv, když potřebují pomoci. ... Obrana lidských práv není jen odpovědností odvážných jednotlivců, ale nás všech. Začněme minimálně tím, že budeme podporovat všechny obháje lidských práv,*“ řekl.

Pozvánka na koncert

Fleret s Jarmilou Šulákovou

Středisko volného času zve veřejnost ve středu 15. prosince 2004 v 19.30 do velkého sálu na koncert skupiny Fleret, se kterou vystoupí zpěvačka Jarmila Šuláková, královna lidových písní.

V jejich společném repertoáru se kromě valašských lidovek i folku objevují písně nadregionální a publikum je vítá po celé republice. Skupina Fleret již téměř dvacet let brázdí vyprodané koncerty po celé České republice, ale dokáže rozezpívat a roztančit i mnohatisícové publikum na obřích festivalech world music v sousedním Polsku nebo na Slovensku. Ke svému hostování na World Tour 97 si vybrala kapelu Fleret i rocková legenda Jethro Tull, jejíž hudba má obdobnou lidovou genezi. Lidovými kořeny se ale skupina Fleret neomezuje. Mísí je dohromady s rockem, s muzikou, kterou členové odmala slyšeli vedle lidovky na živo při tancovačkách. Muzikantská živočišnost a bezmála dětinská radost z muzicírování vytváří z folkrockové kapely originální samorost na naší hudební scéně. *JiKo*

(Vstupenky na koncert za 140 Kč budou v předprodeji v knihkupectví p. Laštůvky.)

Středisko volného času Rýmařov
pro vás připravilo

Cvičení s míčem malým i velkým

Chcete - se zbavit bolesti páteře?
-se uvolnit?
-posilovat?
-se pobavit?

přijďte si s námi zacvičit
v sobotu 4. prosince od 14.00 do 16.00
do malého sálu SVČ
cena: 40 Kč

s sebou: sportovní obuv a oblečení
vlastní míče nejsou podmínkou
přihlášky: u Heleny Tesařové, tel.: 554 211 410

Středisko volného času Rýmařov
zve děti i dospělé na

VEČER KOUZEL

11. 12. 2004, 17.00 hodin
malý sál SVČ Rýmařov
Vystoupí členové kouzelnického kroužku

břišní tanečnice

mažoretky

TS Jes ZŠ Jelínkova

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Vendula Janíková ..... Malá Štáhle
Ludmila Bělská ..... Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Marie Furišová - Janovice ..... 82 let
Božena Dobešová - Rýmařov ..... 82 let
Anežka Kolísková - Jamartice ..... 82 let
František Svojanovský - Rýmařov ..... 83 let
Dobroslava Nováková - Rýmařov ..... 84 let
Maria Pavlátová - Rýmařov ..... 85 let
Bedřiška Bernátková - Ondřejov ..... 86 let

Rozloučili jsme se

Barbora Olbrechtová - Rýmařov 1919
Antonín Pergler - Rýmařov 1922
Helena Večeřová - Rýmařov 1952

Matrika MĚÚ Rýmařov

Vážení spoluobčané,
Ve dnech 2. - 12. ledna
2005 zazvoníme u va-
šich dveří a poprosíme
vás o peněžní dar na
podporu charitativního díla
a humanitární pomoci
v naší vlasti, vašem re-
gionu. Na oplátku vám
vyprošujeme požehnání
na celý rok a daruje-
me vám malou sladkou pozornost a tříkrálový kalendářík.

Za koledníky Tříkrálové sbírky SČKCH:

Marcela Staňková
asistentka

Petr Kučerka
ředitel Charity Odry

Tříkrálové sbírky pro Rýmařovsko

Středisko volného času Rýmařov pořádá KURZ VÁNOČNÍHO PLETENÍ ZE SLÁMY

čtvrtek 9. prosince v 17.00 hodin

místo: keramická dílna SVČ

lektorka: Markéta Míčková

poplatek: 50 Kč

Přihlášky: SVČ, Eva Kudláková, tel.: 554 211 410

Středisko volného času Rýmařov
vás srdečně zve na

ZÁVĚREČNOU TANEČNÍ KOLONU

která se koná 17. 12. 2004

pod vedením tanečního mistra
Pavla Měrky

v 19.30 ve velkém sále
SVČ Rýmařov

hraje: skupina Dynamik
vstupné: 20 Kč

Městská knihovna

Půjčovní doba v prosinci

od 1. 12. do 22. 12. 2004

PO 9 - 17 hod.

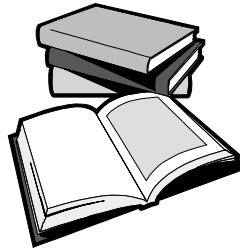
ÚT 9 - 17 hod.

ST zavřeno

ČT 9 - 17 hod.

PÁ 9 - 17 hod.

SO 8 - 11 hod.

od 23. 12. do 26. 12. 2004

Z A V Ř E N O

od 27. 12. do 28. 12. 2004

PO 9 - 17 hod.

ÚT 9 - 17 hod.

od 29. 12. 2004 do 2. 1. 2005

Z A V Ř E N O

**MĚSTSKÉ MUZEUM A KNIHOVNA
V RÝMAŘOVĚ**
vás zve na besedu

GEOLOGIE JESENICKA

přednáší Ing. J. Kočandrle, CSc.

V úterý 7. 12. 2004 v 17.00 hodin v knihovně

Městské muzeum a galerie Octopus

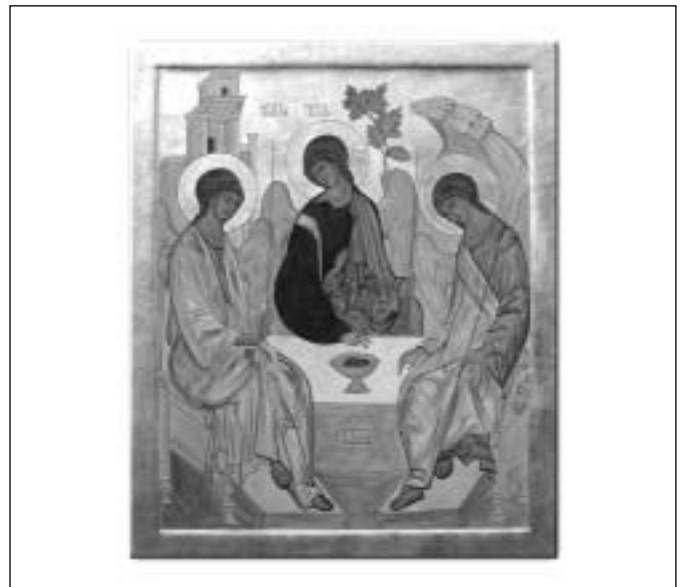
12. 11. - 30. 12. 2004

Miroslav Dolák (sochy, plastiky)

3. - 30. 12. 2004

Sylva Novotná (pravoslavné ikony)

Předvečer narození

K velmi zajímavé výstavě plastiky Rýmařovana Miroslava Doláka přibývá od 3. prosince další neméně zajímavá a poutavá výstava. Obě budou společně ukončeny 30. prosince 2004. Sylva Novotná nabízí sice též žánr z rámce spirituální kultury, ale zcela opačného tradicionalistického pojetí. V jejím případě se jedná o zcela zralou uměleckou osobnost opět s velice širokým, něku-li celoživotním vzděláním. Jihomoravanka vystudovala po uherskohradišském gymnáziu výtvarnou výchovu na Palackého univerzitě v Olomouci, navíc s bakalářským z dějin umění na filosofii. Po té působila jako asistentka na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně. Nyní žije

v Olomouci. V třiatřiceti letech opustila volnou tvorbu a začala se věnovat ikonomalbě, jež ji zaujala při vědeckých cestách jednak ve sbírkách uložených v Oxfordu a Essexu, ale pochopitelně především při studiu pravoslavné kultury Ruska. Nejintenzivnějším podnětem byly kostely (cerkve) a monastýry Soloveckých ostrovů, jež známe spíše jako předlohu pro ruského disidenta Solženicyna v jeho otřesné výpovědi Souostroví Gulag. Absolvovala také stáž v ikonopisecké škole při duchovní akademii ve Svatotrojickogeorgijevské Lávě a techniku fresky v klášteře Optina Pustyň. Pochopitelně jako každý odborník nezůstává stát, ale pokračuje v celo-

životním sebevzdělávání. Významným byl pro ni i styk se skupinou lidí kolem Institutu Sv. Jana Theologa a zejména s Otcem Joakimem. Spolu s nimi za svého sedmiletého pobytu v Rusku budovala byzantologickou knihovnu. Získala nesporně hluboké vzdělání v oblasti ikony. V technice malby je zcela původní, neuzívá syntetická, ale přírodní barviva: olšové dřevo, křídlo, králičí klíč a barevné pigmenty - tj. drt minerálů, vejce, ryzí zlato, ale též podpurné hmoty jako česnek a pivo. Práce je tak sice velmi choulostivá a zdlouhavá, ale nabízí neopakovatelné dotýkání historie vyvěrající z hloubek starokřesťanského umění přes Byzanc až po tradiční východo-

evropskou ikonu. Věřící autorka tak lépe procituje liturgický kontext pravoslavné deskové malby. Obě výstavy nabízí konfrontaci tradice a moderního umění, jež nesporně vychází sympaticky, mají nesporný význam pro širší chápání výtvarného umění vycházejícího z křesťanské mystiky, ale zároveň potvrzují vysokou hodnotu vzdělání i u člověka nesporně nadaného. Autorka výstavy ikon navíc prakticky znázorňuje postup vytvoření ikony a nabízí ukázky východní fresky. Obě instalace jsou výjimečné žánrem i tématem a zvláště v případě ikon se jedná o první rýmařovskou instalaci pravoslavného umění vůbec.

Galerie Octopus

PROGRAM KINA

a Filmového klubu

pátek 3. prosince

19.30

Strach a hnus v Las Vegas

Černá komedie (USA 1999)

Po jednom ze svých životních příběhů, který prožil sportovní novinář Raoul Duke v opojení drog po barech a kasinech Las Vegas, zjišťuje, že iluze životního stylu šedesátých let se rozplynula. Zbyla „generace trvalých mrzáků a zklamaných hledačů“, zbědovaných LSD kulturou. Opouští město nenalezeného amerického snu a vrací se „rovnou do šíleného zapomnění, bezpečí a anonymity“, kde z něj bude „jen další magor v království magorů“.

Přístupný od 15 let

sobota 4. prosince

19.30

Zrůda

Skutečný příběh masové vražedkyně (USA 2003)

Milostný příběh dvou ztracených existencí: bývalé prostitutky Aileen a Selby Wallové, kterou rodiče pošlou k tetě na Floridu, aby se „vyléčila ze své homosexuality“. Zoufalá Aileen pomýšlí na sebevraždu. V baru pozná Selby a zamiluje se do ní. Kvůli ní pokračuje v prostituci. To v ní však živí zuřivost, která vyvrcholí několika brutálními vraždami.

Charlize Theronová, která ztvárnila hlavní roli ve filmu natočeném podle skutečného příběhu masové vražedkyně Aileen Wuornosové, obdržela v loňském roce Oscara. Aileen Wuornosová byla v loňském roce popravena na Floridě.

Přístupný od 15 let

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost - prosinec

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 18.30 hod.	Sobota	14.00 - 19.00 hod.
	Neděle		13.00 - 19.00 hod.

POZOR ZMĚNA!!!

Každý pátek je plavání pro veřejnost do 18.30 hodin

V sobotu od 13.00 do 14.00 je bazén vyhrazen pro pojištěnce VZP, kteří mají vstup zdarma.

PLAVÁNÍ PRO VEŘEJNOST V DOBĚ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ

24. - 25. 12. a 31. 12. 2004 ZAVŘENO

Neděle 26. 12. 13.00 - 19.00
od 27. 12. do 30. 12. 14.00 - 20.00

Vstup pouze s koupacími čepicemi!
Změna provozní doby vyhrazena

(Vstupné dospělí - 35 Kč/1 hod., děti - 18 Kč/1 hod.)
Teplota bazénu - 28°C (malý), 26°C (velký),
teplota vzduchu 29°C

Vedení bazénu v Břidličné

pátek 10. prosince

19.30

Slavíci v kleci

Hořká komedie (Francie/Švýcarsko 2003)

V roce 1949 nastoupí nezaměstnaný učitel hudby Clément Methieu jako odborný asistent na internátní školu pro problémové děti. Mimořádně přísný ředitel školy Rachin má i přes spartánskou výchovu problém udržet u žáků disciplínu. Methieu se o to pokusí po svém. Začne je učit zpívat. a změní jim tím život.

Mládeži přístupný

sobota 11. prosince

19.30

Sexbomba od vedle

Komedie (USA 2004)

Osmnáctiletý Matthew se právě zamiloval do své nové sousedky. Krásná a zdánlivě nevinná Danielle je však bývalá pornohvězda, což je pro citlivého a nezkušeného mladíka, jakým je Matthew, poněkud šok. Nakonec ale zvítězí láska.

Přístupný od 12 let

neděle 12. prosince

!! 17.00 !!

Garfield ve filmu

Rodinná komedie (USA 2004)

Nejlínější kočka na světě má konečně důvod vstát ze svého křesla. Nový domácí mazlíček, fenka Odie, určitě není to, co Garfieldovi chybělo, a tak ji vyžene do velkoměsta. Když si ale uvědomí, co udělal, rozhodne se Odie zachránit a vyrazí do „akce“.

Mládeži přístupný

pátek 17. prosince

19.30

Špatná výchova

Drama (Španělsko 2004)

Nový film Pedra Almodóvara. Píše se rok 1960. Ignacio a Enrique vyrůstají v katolické škole. Prožívají spolu hluboké přátelství, objevují city a kouzlo venkovního světa. Zpočátku tichým svědkem chlapeckých dobrodružství a pak i krutým katem jejich magického světa se stane otec Manolo, vyučující na škole literaturu.

Přístupný od 15 let

sobota 18. prosince

19.30

Král Artuš

Historické drama (USA 2004)

Legenda o králi Artušovi znovu ožívá. Další zpracování příběhu o legendárním králi a jeho rytířích Kulatého stolu, kteří musí ochránit Británii před momentální hrozbou útoku Sasů a přivést tak ostrov do nové epochy.

Přístupný od 12 let

Z historie

Uměnilovná a moudrá Marie Alžběta

Nesporně těžkou zkouškou se pro panství staly čarodějnické procesy, které znovu s velkou intenzitou zasáhly německy mluvící část severní Moravy. Samozřejmě se nedalo očekávat, že Marie Alžběta, ačkoli měla sama odpor k praktikám čarodějnických soudců a na rozdíl od většiny současnů zcela jistě pochybovala o existenci čarodějnic, tvrdě a otevřeně zasáhne proti ohrožení Rýmařovska, jež se stalo zajímavým pro nenávislného sudího Bobliga z Edlštajnu po vyčerpání nejbohatších měšťanů šumperských v době, kdy pomalu dohořívaly hranice na losinském panství. Vždyť ani sám císař Leopold si nedovolil procesy zastavit nebo zakázat, přestože bránil před potupnou smrtí obviněné z dvorských kruhů, neboť jen mocní se mohli zabývat magií, nikoli však vždy zcela bez nebezpečí. Pokud by tak učinila hraběnka, nejenže by nic nevyřešila, ale naopak by vyvolala nevídanou pozornost a ještě větší úsilí upalovačů. Nesmíme také zapomenout, že ani mocný olomoucký biskup neměl dost odvahy a moci, aby zabránil potupné smrti kněze Lautnera. Nejhorší však bylo, že obecný lid v čarodějnice věřil a bál se jich, a tak upalování schvaloval a úděsnou podívanou vítal. Ne vždy je totiž vox populi vox dei, tedy hlas lidu hlasem Božím, vždy je však velmi silný.

Mnohem více udělala Marie Alžběta tím, že vědoma si jejich kvality, ponechala volnou ruku teh-

dejšími zástupci města a knězi, kterým se podařilo průniku procesů zabránit, a podpořila jejich rozumné jednání. Vždyť troufalý soudce se dokonce odvážil vztáhnout ruku po zemřelé choti jejího váženého hejtmána Hassnika, možná i zde nutno hledat příčinu hraběnčina jednání. Bobligovy útoky ji ponechaly chladnou a hejtmána Hassnika přes obvinění ponechala dál v čele j a n o v i c k é h o panství a navíc mu nepokrytě nadále věnovala svou plnou důvěrou, nejspíš se mu velice ulevilo,

že ostentativně vyjádřila svůj statečný názor. Třebas se přímo nevyjádřila, dodala odpůrcům nebezpečné pověry sílu a odvahu přetřhnout odporný řetěz nelidských činů. Alžbětina velikost vynikne zvláště po srovnání s pověřčivou a nehumánní hraběnkou ze Žerotína, která šumperské procesy vyvolala tím, že Bobliga na své panství nejen na sprosté a směšné udání pozvala, ale dokonce mu poskytla k výslechům místnost na svém zámku a pak jen přihlížela bez zřetelování utrpení svých poddaných, jež už nedokázala zastavit.

Marie Alžběta z Dietrichštejna, žena vytríbeného vkusu a vysoké kulturní úrovně, po sobě zanechala velmi hmatatelné důkazy svého působení. K období rekatolizace a k ranému baroku nedílně patří do jisté míry exaltovaná víra, avšak též četné války včetně děsivého zápasu s muslimskými Turky, doprovázeného epidemiemi moru, a s tím vším obrat k ještě výraznějšímu uctívání Panny Marie. Není tedy divu, že k nejvýraznějším památkám na kultivovanou majitelku panství patří nádherný, zcela originální a vysoce hodnotný mariánský sloup na náměstí Míru, plný dobové

symboliky, včetně hoffmannského erbu majitelky panství a dietrichštejnských nožů na ořezávání vinné révy, jež patřily jejímu manželovi. Zachovala se též její rozsáhlá korespondence ke stavbě pamá-

ky, jejíž průběh a vzhled osobně ovlivňovala.

Další památkou je též poměrně prostá Růžencová kaple farního chrámu, kterou nechala přistavět na své náklady pro rýmařovské růžencové bratrstvo, jež ustavila zvláštním patentem roku 1690.

V 17. století se totiž rozšířila po celém západním křesťanském světě zvýšená úcta k růženci, a jak vidět, ani Rýmařov nezůstal nic dobovému názoru dlužen. Právě Marie Alžběta též nechala 1683 do Rýmařova přenést z Říma ostatky sv. Hilária, jenž byl u nás omylem pokládán za rodáka, a svěčila mu patronaci nad celým panstvím.

Ve stejném roce se Marie Alžběta i se svým mužem zúčastnila velkých slavností a církevních děkuvzdání v Rýmařově, jež se pořádaly v celé monarchii na oslavu velikého vítězství nad Turkem pod obleženou Vídní. Nebezpečný nepřítel sice ještě vzdoroval, ale nastoupil právě cestu k neodvratné porážce. Rýmařovu se vrátil příčiněním hraběnky z Dietrichštejna, opět s papežským požehnáním, též jeho staletý ochránce sv. archanděl Michael, který se již roku 1671 objevuje jako štítonoš starobylého erbu na slavnostní velké pečeti města. Svatým Hilářiovi a Floriánovi byl zasvěcen krásný a dnes bohužel zničený prostor zámecké kaple v Janovicích. Dílem Marie Alžběty byla též poměrně strohá barokní kaple sv. Josefa z roku 1691, jež náležela starému městskému špitálu a dominovala až do padesátých let minulého století náměstí Svobody. Poškozena sovětskou dělostřelbou se stala obětí tehdejšího režimu, kterému bylo slovo kultura velmi nesrozumitelné a v němž zlikvidovat církevní objekt patřilo k dobrému tónu.

Filip Sigmund z Dietrichštejna nedožil ani přelomu století a rozžehnal se s životem roku 1698, jeho

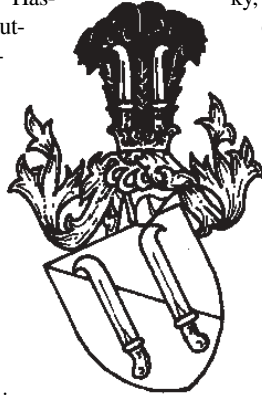
vdova jej následovala 1705 a majetek podědila jejich jediná dcera Marie Ernestina či Arnoštka, jak ji známe více.

Snad jen závěrem připojit několik slov k rodu Dietrichštejnů, kteří v naší oblasti jen proleskli. Nejstarší známý příslušník rodu žil kolem roku 1000 v Korutanech, členové jinak vcelku neznámého rodu se proslavili až na přelomu 15. a 16. století v boji proti Turkům. Mladší větve rodiny se rozdělila na českou a rakouskou. Zatímco se Rakušané stali horlivými protestanty, mikulovští příbuzní zůstali trvale věrní katolictví a s Moravou se dokonce sžili. Roku 1612 byli povýšeni do hraběcího stavu.

Významnou postavou rodu byl poněkud rozporuplný olomoucký biskup František Serafínský z Dietrichštejna (1570 - 1636). Prelát původně velmi oblíbený mezi všemi moravskými stavy bez rozdílu víry se však snažil společně s Karlem starším ze Žerotína přesvědčit moravské stavy, aby se nestavěli proti panujícímu Habsburkům. Po dočasném vítězství jej vzbuřené stavy zajaly, věznily a vypověděly ze země. Přesto nepostrádal velkorysost a svým vlivem u vídeňského dvora zabránil na Moravě masakrům povstalců, jaké známe z Čech, a pro mnohé vyprosil u císaře dokonce beztrčnost a uchování majetku. Po roce 1622 však vypověděl ze země všechny protestanty, což se naplnilo až po Obnoveném zřízení zemském 1628. V těžké třicetileté válce mnohde zabránil svou autoritou drancování a zasloužil se alespoň o nutné zásobování země obilím. Jeho jednání v krutých dobách země nebylo dosud zcela doceněno a dosud převládá spíše jeho odsudek.

Vnuka Maxmiliána III. (1596-1655) roku 1631 povýšil císař do knížecího stavu a jeho synem byl výše zmíněný kníže Ferdinand Josef (1636-1698), který patřil k nejlépe informovaným politikům mocnářství, byl předsedou tajné císařské konference a císařským hofmistrem, tj. správcem vídeňského dvora. Manžel Marie Alžběty hrabě Filip Sigmund z Dietrichštejna zastával u dvora nevýznamné místo důstojníka osobní císařské stráže.

Mgr. Jiří Karel

Erb Dietrichštejnů

Mariánský sloup na náměstí Míru v Rýmařově

ADVENTNÍ A VÁNOČNÍ PŘÍLOHA

Motto: Jsme tu pro druhé lidi, především pro ty, na jejichž úsměvu a blahu zcela závisí naše vlastní štěstí.

Albert Einstein

Co je to, když se řekne ...

Advent - (nejen) předvánoční období adventus znamená latinsky příchod

Doba přípravy na Vánoce se nazývá „advent“. Toto označení pochází z latinského slova „adventus“, což znamená příchod. Myslí se zde na příchod Vykupitele Ježíše Krista. Adventní doba trvá čtyři neděle před slavností Narození Páně 25. prosince.

Každoročním prožíváním adventu a slavním adventní liturgie (souhrn církevních obřadů) církev aktualizuje očekávání starozákonních proroků, kteří připravovali lidstvo na příchod Mesiáše. Tím, že se věřící vžívají do atmosféry této dlouhé přípravy na první příchod Vykupitele do lidských dějin, ožívají zároveň touhu po jeho druhém příchodu na konci časů, ale rovněž do svého vlastního života.

První začátky slavení adventu se objevují v jižní Galii a ve Španělsku koncem 4. století. Od 12. do 13. století se stal advent začátkem nového liturgického roku, který do té doby začínal Vánoce.

Adventní věnec

Věnec je od nepaměti symbolem vítězství a královské důstojnosti. I Bible mluví o věnci jako o projevu úcty, radosti a vítězství.

Adventní věnec je holdem tomu, kdo je očekáván a kdo zároveň již přichází jako vítěz, jako král a osvoboditel: Ježíš Kristus. Rozlévající se světlo z hořících svíček vyjadřuje přicházejícího Krista, který rozptýluje temnotu a strach, neboť on je „Světlo světa“ (Jan 8,12). Každému, kdo věrně a s láskou vyhlídí příchod Páně, bude předán věnec spravedlnosti, vítězný věnec života.

Adventní písně - roráty

Obsah adventní doby výstižně vyjadřují staré české adventní písně - „roráty“, sestavené podle biblických textů, převážně prorockých.

Název pochází z neznámější latinské adventní písně z 16. stol z Francie: „Rorate coeli de super...“ - „Rosu nám dejte nebesa, dejte nám spasitele...“ Připomínají očekávání spásy, vyvedení ze zajetí a uvedení do Boží blízkosti. Přinášejí ujištění o Boží věčnosti v příslibu spásy.

Tyto staré písně nás spojují s vírou našich předků. Byla to víra hluboká, poučená Božím slovem. Nápěvy i slova písní překlenují celé generace. Dávají nám zakusit společenství církve, které je rozprostřeno přes celá století.

Význam adventu

Adventní doba našťestí není pouze časem hořečných nákupů. Má především svůj duchovní obsah. A tím je nejen příprava na Vánoce! Vyzývá nás k setkávání se s Kristem v našem každodenním životě a připravuje nás na jeho slavný druhý příchod.

Advent v nás

V biblické knize Zjevení svatého Jana říká Ježíš: „Hle, stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas a otevře dveře, k tomu vejdu a budu jít - já u něho a on u mě“. Tyto dveře našeho srdce mají jen jednu kliku - zevnitř. Kristus je ani nevylomí, ani nevypáčí. Zevnitř je můžeme otevřít jen my ...

JiKo (zdroj internet)

Mikuláš

Představa Mikuláše jako světce, který v předvečer svého svátku nosí hodným dětem dárky, zkouší je z modliteb a bible, je typická pro katolické země. Dnes se Mikuláš většinou ptá, zda byly děti v průběhu roku hodné, nezlobily a poslouchaly rodiče, a podle odpovědi je obdaruje mikulášskou nadílkou - ovocem a nejrůznějšími pamlsky.

Mikuláš nenavštěvuje děti sám, doprovází ho čert s rohy, dlouhým čer-

veným jazykem, kterému zvířecí podobu dodává chlupatý černý kožík a další nezbytné čertovské doplňky - ocas, řetěz a metla, kterou vyplácí nezbedné děti. Protiváhou čerta je anděl, který děti před čertem chrání. Anděl se dětem představuje v bílých šatech, s papírovými křídly a hvězdou na čele. Čert nikdy nenaděljuje. Dětem naděljuje s příslušným napomenutím pouze anděl. Mikuláš má mít nějaký pamlsk, různé čokoládové figurky,

hračky, ovoce, všechno pak dává andělovi a pověřuje ho, aby to rozdál. Vždy nahlédne do moudré knihy, kde je vše zapsáno. Děti mají za oknem, pod polštářem, v síni, na klice punčošku, kde budou mít překvapení od Mikuláše.

Vánoční sen

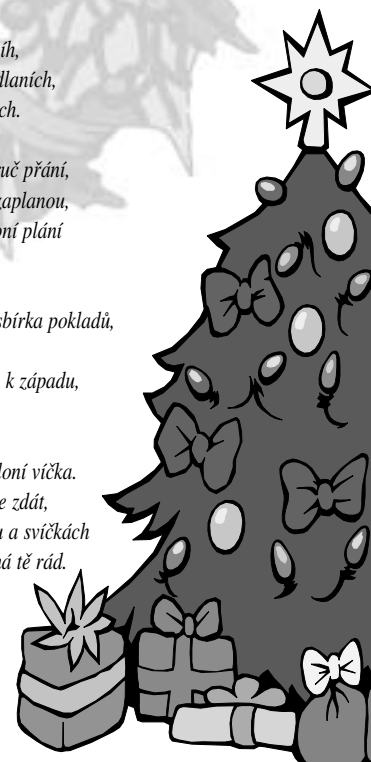
Radek Chodura

*Krajina bílé pouštaní,
na sáňkách ještě taje sníh,
k večeri kapra, teplo v dlaních,
sýkorky usínají na větvích.*

*Soumrak jak modrá náruč přání,
zacinká zvonek, svíčky zaplanou,
za zvuků koled myrta voní plání
Ježíškovi na uvítanou.*

*Pod jedličkou v pokoji sbírka pokladů,
hádej, co obal skrývá,
smích zvoní od východu k západu,
pohádek stále neubývá.*

*Pak přijde noc, sen zacloní víčka.
Hádej o čem se mu bude zdát,
o misce cukroví, autičku a svíčkách
a taky o tom, jak moc má tě rád.*

Naše redakce přeje všem dětem bohatou mikulášskou nadílkou.

Informace z rýmařovské farnosti

Bohoslužby v Římskokatolické farnosti Rýmařov a v okolí o Vánocích 2004

pátek 24. 12.	Štědrý den	Rýmařov	22.00
sobota 25. 12.	Narození Páně	Velká Štáhle	8.00
		Rýmařov	9.30
		Stará Ves	11.00
neděle 26. 12.	Svátek Svaté rodiny	V. Štáhle	8.00
		Rýmařov	9.30
		Stará Ves	11.00
pondělí 27. 12.	Svátek sv. Jana, evangelisty	Jamartice	9.00
		Rýmařov	17.00
úterý 28. 12.	Svátek sv. Betlémských mučedníků	Rýmařov	17.00
pátek 31. 12.	Konec občanského roku	Rýmařov	16.00
sobota 1. 1. 2005	Matky Boží Panny Marie (Nový rok)	Velká Štáhle	8.00
		Rýmařov	9.30
		Stará Ves	11.00

Farnost Rýmařov

Betlémské světlo doputuje i do Rýmařova

„To světlo ve tmě svítí a tma je nepohltila.“ (Jan 1,5)

Světlo je vůbec symbolem Vánoc. Zapálením a předáváním světla pokoje si připomínáme vánoční poselství pokoje a úkol, který z něj vyplývá - uskutečňovat tento pokoj mezi lidmi.

Betlémské světlo bývá od roku 1986 několik týdnů před Vánocemi zapáleno zpravidla dítětem z Horních Rakous v jeskyni Narození v Betlémě. V lampě chráněné proti požáru se převezet letadlem do Rakouska a uchová se do Vánoc. Krátce před Štědrým dnem se rozveze z Vídně na všechna místa v Rakousku a do většiny evropských zemí. Vlaky s tímto světlem pak projíždějí takřka celou Evropou. Letos oslaví transport Betlémského světla v České republice 15 let. Od roku 1989 se čeští skauti spolu s železničními společnostmi podílejí na rozvážení

světla i u nás.

Tradiční doprava Betlémského světla do rýmařovských domovů, kostela, nemocnice, zkrátka všude tam, kde o něj lidé projeví zájem,

by se zajisté neobešla bez skautů z junácké chaty Na Stráni v Rýmařově. Vždyť právě transport Betlémského světla českými skauty po celé naší zemi přináší velkou příležitost skautské služby. Malý

plamínek a pár milých slov dokáže lidem prozářit vánoční svátky víc než sebevětší lampa. Plamínek Betlémského světla, který jim zanechají, zůstane důkazem toho, že to nebyl jenom sen.

A proto si můžete Betlémské světlo přinést domů i vy. A kdy? Betlémské světlo přivezou naši skauti ve středu 22. prosince vlakem z Valšova, předají je duchovním v kostele sv. Michaela a na Štědrý den 24. prosince je budou předávat dále lidem na rýmařovské tržnici od 7.00 do 11.00 hodin. V kostele sv. Michaela pak bude Betlémské světlo k dispozici po mši svaté u vánočního Betlému.

Díky vám, rýmařovští junáci. Pokojně a šťastně Vánoce. JiKo

Vánoce, nejkrásnější svátky v roce ...

Češi se v 19. století těšili na příchod Vánoc dlouhé týdny a vůbec jim nevadilo, že peněz je po-skrovnu a vánoční dárky, které nadělí Ježíšek, budou nejspíše velmi potřebné věci, které by se tak jako tak musely koupit.

Dříve nebyly Vánoce ani tak o dárcích jako spíše o vzájemné lásce a přátelství, radosti a pocitu sounáležitosti v rodině, která se sešla ke společným oslavám pod rodným krovem. Několik dnů před Vánocemi napekly hospodyně chléb a uložily ho do ošatek. V bohatších domácnostech daly k bochníkům péct také pečlivě upletené, žlutkem potřené a máslem pomaštěné vánočky z bílé mouky, hrozinek a mandlí. O Štědrém dnu od časného rána praskal v peci a kamnech oheň. Přípravovala se štědrovečerní večeře. Vařil se hrách, čočka, několik druhů polévek, mezi nimiž nechyběla bramboračka a rybí polévka, pekl se kuba z krup a česneku. Mezitím, co se hospodyně snažila v kuchyni zabavit děti, přinesl v některých krajích hospodář tajně stromček a ustrojil ho do slavnostního hávu. Jinde se stavěly betlémy. Lidé se od rána postili, aby večer uviděli „zlaté prasátko“. S přicházejícím soumrakem děti stále častěji vybíhaly ven, pozorovaly nebe a hlídaly, kdy se objeví první hvězdička. S první hvězdou si rodina sedla k slavnostnímu stolu prostřenému bílým ubrusem. Večeři zahajovala společná modlitba, vzpomínka na uplynulý rok a poděkování Bohu za vše dobré, co přinesl, i za to, co vzal. Nejdříve hospodyně postavila na stůl mísu s hrachem. Klíček hrachu má podobu kalicha a podle tradice spojoval všechny stolovníky v dobrém i zlém. Potom paní domu odebrala z mísy po lžici pro každé z domácích zvířat. Teprve pak si podle vážnosti a stáří nabírali ostatní. Po hrachu se podávaly polévky pro sílu,

čočka, aby byly peníze, kuba, masitý pokrm nebo ryba pro radost. Kosti se dávaly na jeden talíř a po večeři je hospodář odnesl ve lněném ubrusku pod jabloň. Naposledy se na stole objevila vánočka a cukroví. Pila se bílá káva, čaj, nechybělo ani trochu piva, vína nebo hlt pálenky pro dobré zažití. Když zazvonil zvoneček, přinesl hospodář do místnosti stromček ověšený jablíčky, sušeným ovocem, cukrovím, kostkami cukru zabalenými do barevných papírků, ořechy a fetězy. Na stromčeku se zapálily svíčky a všichni zpívali kole-dy. Ty se pak u stromčeku zpívaly každý večer, dokud se neodstrojil a Vánoce neskončily.

Někde však stromček nezna-l nebo ho považovali za německý zvyk a po starodávném způsobu strojili jesle. O svátku Narození Páně do nich kladli figurku novorozeňátka a přidávali postavičky anděla, pastýřů a darovníků. Postavičky tří králů a jejich průvodu se stávaly součástí betlémského výjevu až 6. ledna.

O Štědrém večeru se po večeři věštilo. Na stůl se postavilo umývadlo a pouštěly se v něm lodičky ze skořápek vlašských ořechů. Lilo se olovo. Přes rameno se směrem ke dveřím házela bota. Na venkově děvčata třásla bezem. Vdala se tam, odkud se ozval štěkot psa. Vyvrcholením štědrovečerních oslav byla půlnoční mše. Lidé se scházeli v kostele, kde vedle oltáře stály jesličky. Venku byla zima, sníh a tma. Uvnitř kostela, vyhrátého dechem věřících, zářily svíce. Varhany doprovázely hlasy zpěváků, ke kterým se postupně přidávali všichni. Tak se o půlnoci Štědrého večera narodil v srdcích lidí Kristus. Všichni věřili, že je přítomen na bohoslužbě právě v tom jejich kostele. Cítili přítomnost lásky malého dítěte a s nadějí hleděli do nového roku. JiKo

Lidové pověry

Co přináší smůlu?

- na Štědrý den se nesmí prát, přináší to smůlu a neštěstí do domu
- na Štědrý den nepište své milé/milému zamilované psaní, jinak by to mohlo znamenat rozchod

Co přináší štěstí?

- když v noci na Boží hod vystřelíte z pušky směrem k Měsíci
- čerstvý chléb upečený 25. 12. a čerstvá vejce snesená 25. 12. mají kouzelnou moc

Vyhrajte pěkné ceny s redakcí Rýmařovského horizontu

Tak jsou tu zase po roce, už na nás číhají Vánoce. Pro chvíle odpočinku mezi shonem je tu pro vás nadílka přesmyček, tentokrát trochu náročnějších. Všechny jsou dvouslovné, je u nich dodržena délka samohlásek a vztahují se k prosinci a očekávání Vánoc. Pokud se vám budou zdát příliš těžké, nachystejte si písmenka (třeba na papírky) a přesunujte je navzájem mezi sebou, až se dostaví výsledek. Přeji vám hodně zdaru!

Přesmyčky

1. VODÁK RÁD RŮZNÁ Í	11. BIČ BAČI NA NOVÁČKA
2. PÁN ZDE LOVÍ K	12. CO NEPOVÍ RAK A HLUPÁK
3. NÁKLAD MÁKU ASI ŠÁLÍ	13. SVÁZÁNÍ PALEČKA
4. BOBŘÍ HRA NETRKÁ	14. KONCE VÁNKŮ ZNIČÍ
5. VLEKLÝ ÚDIV	15. HNŮJ ČELÍ IVĚ
6. ČERNÍK VÍ O CEPU	16. ČERNÝ ZEMAN OD BOSTEK
7. NA CD NENÍ VĚTEV	17. MARNÝ PES ŽAK
8. ŽÁN JÍ KAČENÍ KAŠE	18. STARÝ BOBR MÁ VOLA
9. ZVĚD NAHÁČ VONÍ	19. DELIKVENT HÁZÍ OPY
10. VÁHU SANĚ TĚSNÍ LAK	20. VÝR STELE SVISLE

A teď přidáme ještě něco pro pilné hospodyňky.

Podle starých zvyků mělo být na stole třináct druhů cukroví, proto přinášíme pro inspiraci nadílku třinácti názvů cukroví v přesmyčkách. Opět jsou všechny dvouslovné, délka samohlásek je dodržena. Dobrou chuť!

1. RUČKOU VYMKLI É	8. OCHOČ DĚSIVÉ KŘIVKY Z
2. POKUSNĚ HNI SVĚ	9. CELÁ KOLIK, KANČE?
3. RENĚ, VODÍM ČEPKY	10. KOČKY, VÍNO A ŠAKÉ
4. LOMÍ DRAHNĚ VLOČKY	11. CTI MI VYKOPANÉ ČÁRKY
5. OBLĚKÁ TRIČKO OD ČUVY	12. VYSKOČÍ ZMĚNA É - Ý
6. GRAND SČÍTÁ KÁVOU	13. VYKOKTÁ SOK VĚ
7. VYSOKÉ KINOTOČKY	

Připravila Helena Marková

Soutěžní vánoční osmisměrka

„Dobrý den,“ povídá zákazník, „chtěl bych své ženě koupit rukavice, ale nevím jakou velikost.“ „To by neměl být problém,“ říká prodavačka, „zkuste porovnat velikost s mou rukou.“ Zákazník uchopí slečnu za ruku, chvíli ji drží, a pak povídá: „Neznám sice velikost, ale ... (tajenku tvoří 24 nevyškrtaných písmen čtených po řádcích).“

Legenda:

BEDNA, DEKRET, DOBROMYSL, DROBEK, FILATELIE, KAPR, KARMELITÁN, KELIM, KLASA, KLIMA, KOKOSKA, KOPĚJKA, KOŘEN, KOSTICE, KOTLE, KRÁVA, KRŮČEK, KULATINA, KULOMET, LAVIČKA, LÍMEC, MATRACE, MAUR, NAIVA, NOSNICE, NOTICKA, OBAVA, ODBOR, OPAVA, OVOCNÝ STROM, PADLÍ, PANNA, PEDANT, PIANINO, PLAST, PLOTY, PLYN, POCTIVOST, PODVOD, POKLESEK, POROTCE, POSTUP, PRAPOR, PROFESIONÁL, RADOST, REZEDA, ROTOR, ROURA, ROZHODNUTÍ, RUŠNÁ ULICE, SAMCI, SEDIMENTACE, SEKANINA, SEKERA, SOBEC, SPOLEK, ŠAVLE, TALENT, TATRANKA, TENATA, TITUL, TORNA, TRAKTÁTY, TRAKTOR, VALNÍK, VESTA.

C	H	E	K	L	I	M	A	S	A	L	K	C	B	A	V	A	P	O
N	C	I	A	J	A	R	E	K	E	S	T	V	E	S	T	A	N	
Y	T	O	L	P	U	E	L	C	Š	I	A	R	C	D	A	T	I	
L	O	Ě	V	K	R	A	V	I	A	N	L	P	A	N	N	A	N	
P	R	A	P	O	R	U	A	T	O	T	E	E	R	K	E	A	A	
O	O	K	A	L	C	V	Š	O	S	D	N	O	T	U	T	K	I	
K	P	S	E	K	A	N	I	N	A	O	T	E	A	A	Č	O	P	
L	P	O	T	B	J	S	Ý	N	Á	O	D	I	M	I	L	O	R	
E	Y	K	O	U	P	Ě	T	S	R	U	K	A	V	I	C	E	O	
S	T	O	E	O	P	T	P	O	T	A	L	A	R	T	D	P	F	
E	Á	K	L	Č	K	O	Z	O	R	R	L	I	I	O	O	E	E	
K	T	E	U	E	Ů	H	D	M	K	N	O	V	C	E	B	O	S	
O	K	I	B	L	O	R	E	V	Í	O	O	M	C	E	R	D	I	
P	A	O	T	D	O	L	K	K	O	S	T	I	C	E	O	C	O	
A	R	N	N	U	I	M	R	O	T	D	N	L	Z	D	M	P	N	
D	T	U	R	T	L	Á	E	R	Ř	S	S	E	E	A	Y	Í	Á	
L	T	A	Á	O	V	E	T	T	O	E	D	K	S	N	S	K	L	
Í	U	N	T	A	T	R	A	N	K	A	N	I	T	A	L	U	K	

Řešení najdete v příštím čísle Rýmařovského horizontu (vyjde 14. ledna 2005). Pokud se vám podařilo vyřešit všechny zálučné úkoly, můžete své odpovědi zasílat do redakce Rýmařovského horizontu na adresu Okružní 10, 795 01 Rýmařov, na e-mailovou adresu rymhor@seznam.cz nebo vhodit do naší schránky u vchodu Střediska volného času, a to **nejpozději do 7. ledna 2005 do 12 hodin**. Ze všech správných odpovědí budou vylosováni tři výherci, kteří obdrží lákavé ceny.

Vaše redakce

Vánoční koutek pro děti

Pohádková osmisměrka

Vyškrtáte-li z osmisměrky všech 47 pohádkových postav, zůstane v ní 13 písmen, která čtená po řádcích dávají jméno oblíbeného dětského hrdiny. Stačí napsat jeho jméno i jméno autora

a zaslat nejpozději do 7. ledna 2005 (do 12.00 hodin) na adresu redakce: **Okružní 10, 795 01 Rýmařov**, případně vhodit do naší **redakční schránky** u vchodu do Střediska volného času

nebo poslat **e-mailem na adresu:**

rymhor@seznam.cz

Na tři vylosované dětské luštilce čekají pěkné ceny.

E	C	I	N	J	Ě	D	O	R	A	Č	Á	L	A	M	Č	C	H	
K	A	Š	P	Á	R	E	K	K	B	A	J	A	J	A	E	Á		
E	E	K	M	K	E	L	O	B	E	K	K	Ů	B	D	R	T		
N	L	L	N	A	N	F	O	E	Í	Č	R	A	L	D	V	O		
Í	E	V	A	A	K	B	J	L	A	I	R	A	R	Š	E	B		
V	H	A	R	Z	M	O	T	N	M	Č	N	V	U	D	N	V		
R	O	V	T	E	N	Y	V	O	A	O	M	N	C	A	Á	R		
U	A	T	N	A	P	O	H	Á	D	K	Y	E	K	R	K	U		
H	Z	K	T	K	L	Ň	H	R	P	B	Ý	N	L	K	A	O		
I	A	Á	U	Á	O	R	E	Ý	Y	A	E	H	A	Á	R	C		
Ř	N	O	L	K	O	Č	A	L	P	Ř	N	R	U	V	K	O		
Á	R	K	A	M	A	C	E	C	H	A	U	T	E	U	O	U	K	
B	C	H	Č	E	K	Á	Č	A	M	E	Z	O	R	N	Š	L	N	
Y	E	A	K	S	Á	R	K	V	E	L	O	L	E	K	K	D		
R	E	C	M	A	G	A	J	A	B	A	B	K	H	Č	A	A		

Legenda:

BABA JAGA	HLOUPÝ HONZA	MACECHA
BAJAJA	HROM	MACH
BARČA	HURVÍNEK	MAKOVÁ PANENKA
BERUŠKA	JONATÁN	MALÁ ČARODĚJNICE
BLECHA	JŮ	MANKA
BOB	KÁČA	MAŘENKA
BOLEK	KAČER DONALD	MRÁZ
BROUK PYTLÍK	KAŠPÁREK	NETVOR
CVRČEK	KOČÍČKA	OHŇOKAČER
ČERT	KOCOUR V BOTÁCH	PAN TAU
ČERVENÁ KARKULKA	KOZA	RAK
ČMELÁK	KRÁLOVNA	RYBÁŘI
DLOUHÝ	KRÁSKA	TOM
DRAK	KUKAČKA	VLK
HAVRAN	LEV	VŠUDYBYL
HELE	LOLEK	

Vánoční křížovka redakce o ceny

	Být bez peněz	Neobdělá- laný po- zemek	1. díl tajenky	Mezera	Čínská jednotka hmot- nosti	Římská jednička	Kovat	Chem. prvek		Nebo	První žena	Latinsky ledvina	České město		Španělský souhlas	Tvrdé železo	Pomůc- ka: Apsa, Gray
Umělec- ké dílo									Rybářská návnada					Soupeř			
									Účes					Části hlavy			
Tyč						Závodní loď											
						Kruh											
Odstr- čítí										Spojka					Název hlásky		
										Vyráběna tkaním							
Vánoční muž					Osobní zájmeno	Čít					Kovový prvek	Ukazovací zájmeno			Solmi- zační slabika		
						Mluvití						Vření					
Před- ložka		Prvek					Tací								2. díl tajenky	Den v týdnu	Ukazo- vací zájmeno
		Části klamu															
	Znamení zvěrokr.							Obyvatel Dálova						Tiše!			
	Asi SPZ Kut. Hor.							Španěl. pokrm						Zastaralé když			
Druh peře					Předložka		Ponoření						Prodlouž. zeď				
					Klesat		Dopr. prostředek						Záchran- ka				
Svoje				Alkohol. nápoje				Značka AB voľtu				Knihy výkl. snů					SPZ Karviné
								Toužit				Zápor					
Název hlásky X				Sportovec											Poukázka		
Velká hůl				Rozhovor													
				Vně							Mongol. jednotka objemu						
Část těla					Chuchva- lec					Ženské jméno		Sloven. jikra					
					Citosl. povzděchu												
Odfikavec							Německy tuhň				Honza	Noc					Politá vodou
							Dovednost					Platidlo Anglie					Stará voj. hodnost
	Továrna na nábyt.				Citosl. strašení			Sibiřský les									Přístav
	Pohro- madě				Plošná míra			Chytiti									Říms. 500
Druh holuba						Přivlast. zájmeno			Německý člen				Čas				
						Starofeci			Mužské jméno								
Fosfor	Louky						Výrobce punčoch						SPZ Kolína	Slov. sloup			
	Malá veš						Obuv										
Barva na vejce				Umělý člověk						Český básník							Zn. mezinár. kamion. dopravy
				Angl. nebo						Rostlina							
Zeleninový pokrm					Novinka							Mající velké oči					
					Tuna							Metr					
Zavraždit									Plus		Vojenská hodnost						
									Pádová otázka								
	Kohoutí slabika			Důrazný zápor	Usek- nout	Korálový ostrov					Části obličje	Staré zájmeno	Chem. zn. astatu				Část moderního účesu
	Lán					Směti											Části chrámu
Pozdrav			Ostrov v Indonésii				Svatý obraz						Citosl. nařikání				
							Thajské platidlo						Spojka				
Předložka	Konzerv. prostředek							Ovocná limonáda						Nástroj žence			
	Snižový tón E													Domov včel			
Myslivci							Kuchyň. nádobu						Skála				
							Chem. zn. Ytria						Sykavka				
Nauky o kráse									New York				Průsvitný nerost				

Určitě jste to už někde slyšeli: když není sníh, skuhrá se, že zima už není, co bývala, když je sněhu naopak příliš, spílá se cestářům, nadává na klimatické podmínky Jeseníků. Můžeme jen doufat, že budeme mít bílé Vánoce, což ocení hlavně děti a lyžaři, kteří mohou vyrazit na hřebeny hor. A když sněhu bude přece jen drobtáko více, než bude pro nás přípustné, zkusme to vzít jednou s „klidem Angličana“ - nikdo zkrátka nikam nepojede a basta, dokud to někdo neodhrne a nebo „to neroztaje“. Což je úžasný nápad - příroda sama člověku říká, že je čas odpočin-ku. Vždyť budou Vánoce. Tak přestaňme nadávat na zamrzlé a zapadané auto a věnujme se rodinám a známým (kdy jste se třeba naposledy koulovali?), ať aspoň chvíli jsou Vánoce svátkem klidu a míru, jak nás přesvědčují reklamy na každém kroku. Buďte šťastní v kruhu rodinném, mějte se rádi v obchodech, dopravním prostředku nebo jen tak na ulici, ... **(Dokončení myšlenky najdete v tajence křížovky)**

Vánoční křížovku redakce o ceny připravila Helena Marková.

JiKo

Vyhlášení výtvarné soutěže

V souvislosti s přípravou projektu vysílání regionální televize město Vrbno pod Pradědem vyhláší:

Výtvarnou soutěž pro Euroregion Praděd o logo TV Praděd

- 1. Vyhlášovatel:** Vyhlášovatelem soutěže je město Vrbno pod Pradědem.
- 2. Zaměření:** Soutěž je zaměřena na výběr loga pro televizní obrazovku chystaného regionálního vysílání a další propagační materiály.
- 3. Soutěžící:** Soutěž není věkově omezena.
- 4. Podmínky soutěže a kritéria hodnocení:**
  - do soutěže bude přijat návrh loga regionální TV Praděd v grafické podobě na papíru ve formátu max. A5;
  - soutěžní návrhy musí respektovat region a charakter firmy;
  - jednoduchost a výstižnost návrhu;
  - varianty barevnosti, čitelnost i při černobílém zpracování;
  - soutěžní návrhy musí být zaslány bez označení autora, jméno a adresa autora, kontaktní telefon, příp. e-mailová adresa musí být připojeny na samostatném papíře.
- 5. Další ustanovení soutěže:**
  - a) soutěž bude hodnocena anonymně pětičlennou odbornou komisí za účasti státního notáře;
  - b) vyhlášovatel si vyhrazuje právo ponechat si soutěžní práce a použít je pro další propagaci TV Praděd;
  - c) vyhlášovatel je oprávněn bezplatně užívat vítěznou práci na obrazovce i propagačních materiálech, zasláním návrhů do soutěže soutěžící vydává s tímto užíváním svůj souhlas ve smyslu ustanovení autorského zákona;
  - d) vyhlášovatel si vyhrazuje právo vybrat více soutěžních návrhů pro další prezentaci TV Praděd, např. pro jednotlivé redakce či pořadové bloky.
- 6. Termín odevzdání** soutěžních prací: do **20. ledna 2005** (dle poštovního razítka).

Zasílací adresa:

Občanské sdružení Televize Praděd
Linhartovy zámek 36, 793 95 Město Albrechtice

- 7. Termín vyhlášení vítěze (vítězů):** **do 31. ledna 2005** - na www.vrbnopp.cz a v regionálním tisku.
- 8. Cena** pro vítěze hlavního loga TV Praděd - **mobilní telefon** s integrovaným fotoaparátem.
- 9. Další vybrané soutěžní návrhy** budou prezentovány na výstavě soutěžních prací se slavnostní vernisáží za přítomnosti autorů.
- 10. Předání cen** se uskuteční v měsíci únoru 2005.

Vrbno pod Pradědem

Seriál

Víte, co dělat při dopravní nehodě?

(Informace místní organizace Českého červeného kříže)

9. Poranění hrudníku a břicha

Poranění hrudníku

Příčinou otevřeného poranění hrudníku bývá rána nejčastěji bodná, střelná, ale i poranění hrudní stěny zlomeným žebrem. Častěji vzniká kryté poranění - zhmoždění hrudníku, způsobené tupým násilím, tj. nárazem hrudníku na volant, přejetím kolem auta, pádem předmětu na hrudník, jeho zavalením apod. Příznaky:

- při otevřeném poranění může v místě rány probublatvat jasně červená zpěněná krev;
- při zhmoždění hrudníku dušnost, zrychlené, mělké a namáhavé dýchání;
- promodrávání kůže (známka nedostatku kyslíku), přidružují se příznaky šoku při poškození srdce a plic.

První pomoc:

Poloha při poranění hrudníku: v polosedě s možností uchopení podložky horními končetinami postiženého, který sám zapojuje pomocné dýchací svaly a napomáhá tak pohybu hrudníku.

Při otevřeném poranění je nutné okamžité uzavření otvoru v hrudníku, zpočátku i holou dlaní - jde o život zachraňující úkon. Ránu ošetřujeme krycím poloprodyšným obva-

zem, který má tři části - sterilní krytí, neprodyšnou vrstvu (rouška z PVC, která je ve výbavě autolekárníčky) a fixační vrstvu - a oblepíme ze tří stran leukoplasty, spodní část necháváme volnou.

Při krytém poranění, tj. pohmoždění hrudní stěny, znehybňujeme hrudník ve výdechu elastickým obinadlem nebo trojčipými šátky složenými do kravaty. Začínáme obvazovat vždy od spodní části hrudního koše, končíme v podpaží. Tím omezujeme pohyby hrudníku, působící bolest.

Vyzýváme postiženého k pravidelnému klidnému dýchání, zahajujeme protišoková opatření, při závažnějších poruchách dechu (promodrávání) provádíme umělé dýchání.

Poranění břicha

Příčinou otevřeného poranění břicha je rána bodná, řezná nebo sečná při zasažení břišní stěny ostrým předmětem. Působením hrubé mechanické síly na oblast břicha - úder, náraz na překážku, přejetí vozidlem - nebo působením dynamických sil, např. při pádu z výšky, dochází k poranění orgánů (jater, sleziny, žaludku) a vnitřnímu krvácení.

Příznaky:

- u otevřených zranění od nekrvácících ma-

lých ranek na břišní stěně až po rozsáhlé devastující krvácející rány s výhřezem břišních orgánů;

- u krytých poranění jsou příznaky nevýrazné, bývá přítomna tupá bolest břicha, nevolnost, zvracení, postižený často sám zaujímá tzv. úlevovou polohu, kdy leží na boku s končetinami přitáženými k tělu;
- v případě vnitřního krvácení jsou patrné příznaky rozvíjejícího se šoku.

První pomoc:

Poloha při poranění břicha - na zádech, s měkce vypořádkovanými dolními končetinami pod kolena tak, aby se paty nedotýkaly podložky. Lehce vypodkládáme hlavu postiženého, takže dochází k úplnému uvolnění břišní stěny a zmírnění bolesti.

V případě podezření na vnitřní krvácení jsou nutná protišoková opatření a okamžité přivolání Zdravotnické záchranné služby. Při otevřeném poranění břicha se nedotýkáme vyhřezlého orgánu, pouze jej sterilně překryjeme a měkce obložíme, krycí vrstvu nejlépe přichytíme stříškovitým přelepem leukoplasty, nikdy neobvazujeme obinadlem kolem těla.

MUDr. Pavel Srnský
(Zdravotnická příprava uchazečů
o řidičský průkaz)

Z okolních obcí

V Krnově se konala valná hromada Euroregionu Praděd

V krnovském hotelu Praha se uskutecnila v úterý 9. listopadu valná hromada Euroregionu Praděd (EuP), které se zúčastnil také místostarosta města Rýmařova a člen rady Euroregionu Praděd Jaroslav Kala. Přítomní provedli volbu návrhové a mandátní komise, vyslechli zprávu o činnosti Euroregionu Praděd za minulé období, zprávu o hospodaření a projednali čerpání rozpočtu za rok 2004.

V diskusi mimo jiné vystoupil Ing. Losert, vedoucí regionálního rozvoje Olomouckého kraje (OLK), a informoval přítomné o situaci s hraničními přechody. Konstatoval, že na Šumpersku je jediný přechod s Polskem, a to Kladské sedlo. V tomto směru přislíbil dokonce pomoc i prezident České republiky a Ing. Losert dostal za úkol připravit pro něj dokumentaci. Do přípravy dokumentace bylo zařazeno také detašované pracoviště OLK v Jeseníku. Přítomní konstatovali, že jádro problému je na české straně, a to u ředitele Celní správy ČR (ministerstvo vnitra).

Valná hromada EuP se dále zabývala projednáváním programů Phare, problematikou společenství INTERREG III A, který není jen fondem mikroprojektů, ale bylo řečeno, že program nabízí možnosti

i pro velké investiční projekty, prokáže-li se přeshraniční efekt a získá vhodný partner v Polsku. Vzhledem k výši minimálního finančního rozložení není vyloučeno sdružování dalších obcí, zde se přímo nabízí role Euroregionu jako zprostředkujícího orgánu.

Na valné hromadě bylo dále řečeno, že EuP bude nadále partnerem pro všechny, kteří si uvědomují složitost a náročnost života v pohraničním regionu, daleko od center, ať již v rámci republiky nebo

v rámci obou krajů (Moravskoslezského a Olomouckého). „*Sami se musíme postarat o dobrou pozici, nikdo nám nepomůže. Zprostředkovat, společným tlakem můžeme v mnoha případech dosáhnout více a tyto možnosti, které pro všechny z členství v EuP vyplývají, si mnohdy ani neuvědomujeme a nedokážeme je správně a ve vhodný čas využít,*“ zaznělo dále na valné hromadě.

Euroregion Praděd je dobrovolným sdružením českých a pol-

ských spolků a sdružení měst a obcí, které se nacházejí na území okresů Bruntál a Jeseník v České republice a na území jižní části Opolského Slezska (vojvodství Opole) v Polské republice. Euroregion vznikl na základě rámcové smlouvy o vytvoření česko-polského euroregionu, která byla podepsána 2. července 1997, a byl pojmenován po nejvyšší hoře Jeseníků - Pradědu. Česká část Euroregionu Praděd byla zaregistrována jako zájmové sdružení právnických osob Okresním úřadem v Bruntále 9. října 1998. Na české straně do něj spadá 68 obcí a na straně polské 18 obcí.

Euroregion podporuje spolupráci v příhraničních územích především v oblastech, jako je plánování územního rozvoje, ochrana životního prostředí, rozvoj hospodářství, obchodu a služeb, turistika, sport, rekreace, doprava a spoje, včetně rozvoje hraničních přechodů, osvěta, věda, kultura, umění a ochrana zdraví.

Struktury Euroregionu Praděd se odlišují od struktur předchozích euroregionů. Orgány těchto euroregionů jsou rozděleny do společných orgánů pro obě národní části a oddělené orgány pro národní (polskou a českou část).

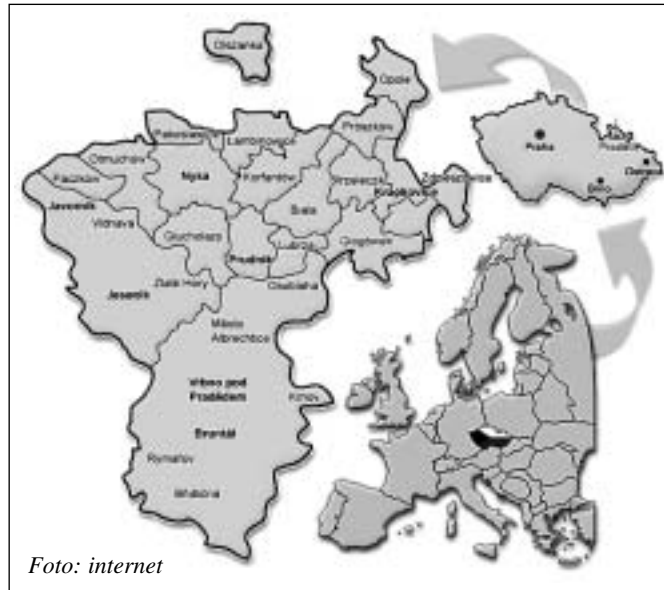

Foto: internet

Mikroregiony sdružené v Euroregionu Praděd

Sdružení obcí Bruntálska
Sdružení obcí Rýmařovska

Sdružení obcí Vrbenska
Sdružení obcí Osoblažska

Sdružení obcí Slezské Harty
Sdružení obcí a měst Jesenicka

Obce Euroregionu Praděd

Města a obce české části euroregionu

Andělská Hora	Javorník	Nová Pláň	Tvrdkov
Bělá pod Pradědem	Jeseník	Oborná	Uhelná
Bernartice	Jindřichov	Osoblaha	Úvalno
Bílá Voda	Jiříkov	Ostružná	Valšov
Bohušov	Karlova Studánka	Písečná	Vápenná
Brantice	Karlovice	Razová	Velká Kraš
Břidličná	Kobylá	Rusín	Velká Štáhle
Bruntál	Krasov	Rýmařov	Velké Kunčice
Černá Voda	Krnov	Ryžoviště	Vidnava
Dětřichov nad Bystřicí	Leskovec nad Moravicí	Skorošice	Vlčice
Dívčí Hrad	Lipová - Lázně	Slezské Pavlovice	Vrbno pod Pradědem
Dolní Moravice	Liptáň	Slezské Rudoltice	Vysoká
Hlinka	Ludvíkov	Stará Červená Voda	Zátor
Horní Benešov	Malá Morávka	Stará Ves	Zlaté Hory
Horní Město	Malá Štáhle	Staré Heřmínovy	Žulová
Hradec-Nová Ves	Město Albrechtice	Supíkovice	
Huzová	Mikulovice	Široká Niva	
Janov	Moravskoslezský Kočov	Třemešná	

Města a obce polské části euroregionu

Biała, Głogówek, Glucholazy, Korfantów, Krapkowice, Lambinowice, Lubrza, Nysa, Olszanka, Opole, Otmuchów, Paczków, Pakoslawice, Prószkow, Prudnik, Strzelecki, Walce, Zdziessowice.

JiK0

Od germánského boha Odina až po Františka Josefa I. aneb Celebrity se Lomnici nevyhýbaly - 3. část

Procházka „starého Procházky“

Tím je míněn císař František Josef I. Navštívil Lomnici spíše bezděčně. Při nějakém honosném honu v roce 1889, na něj přišla „slabost nějaká“ a on vzal na krátkou jen dobu zavděk pohostinstvím zdejší myslivny ze dřeva dovedně vystavené. Na památku byl v lesích zřízen pomníček s pamětní deskou. Myslivna sama byla pak desetiletí užívána jako škola. Dnes je nabízena k prodeji.

Zlé jazyky sice říkaly, že císař pán navštívil „forstrovnu“ z pohnutky čistě lidské, tedy že si sem „odskočil“, ovšem pro místní Spolek vysloužilců vojenských to byl impuls jako hrom. Tak dlouho naléhali na bohatší vrstvu obyvatel obce, až se jim podařilo ustavit Komitét za účelem postavení Nejdůstojného památníku návštěvy Nejvyšší - ostatně kdo by si dovolil nepřispět na pomník mocnáře - a ten byl v roce 1908 postaven. Přesněji řečeno na 1. máje byla vysvěcena bysta Hlavy cí-

sařství našeho ve výklenku sklaním, pod pahrbkem kostelním, nákladem místním i přespolním velmi vkusně zřízená. Tato leží při silnici říšské a každý pocestný zde úctu Nejvyšší kdykoliv prokazovati může. Tolik z kronik i dobového tisku.

Po vzniku ČSR byla bysta uschována, a to tak důkladně, že nebyla v roce 1938 k nalezení. Ostatně v tu dobu zcela v intencích nacistu jednající vedení obce mělo k její znovuinštalaci vlažný poměr. A tak se asi moc nehledala. Když se našla, byl vztah k Habsburkům něčím tak absurdním a směšným, že císařova bysta ležela prý několik týdnů pohozena u fary. Nakonec ji někdo „odklidil“ navždy odevzdáním do sběrný Kovošrotu. Mělo to být snad v roce 1966.

Příhodou s bystou Františka Josefa I. končí v Lomnici návštěvy celebrit korunovaných. Fanatičtí lomničtí a hlavně tylovští stoupenci nacistu se marně těšili na průjezd Adolfa Hitlera obcí

z Bruntálu směrem na Olomouc. Jsou známy jen horečné přípravy na uvítání a dlužno říct, že se na výlohy nehledělo. Na druhé straně je poznamenáno, že některým rodinám byl přístup na očekávaný průjezd Vůdce preventivně zakázán z důvodů „porušování zásad mravnosti a německé národní cti“.

Báfuška Suvorov v Lomnici

Kroniky se o tom dost obsáhle zmiňují. Bylo to v zimě roku 1800, koncem února. Zima prý byla spíše mírná. Ruští vojáci tehdy táhli z Itálie do Polska a v Lomnici byl „rast“, tedy několikadenní oddych velitelství a elitní gardy. Na obec připadlo asi 800 příslušníků vojska a z toho mělo být asi 150 důstojníků. Mužstvo si jednak postavilo stany, jednak spalo po stodolách, kdežto důstojníci byli ubytováni u sedláků. Sám Alexandr Vasiljevič Suvorov byl první den ubytován v budově pošty a dalších asi osm dní v domě rychtáře Schlossera. Nemůžeme se divit rozruchu, který vojsko v obci vyvolalo, jedna příhoda však přetrvala staletí i v ústním podání. Šlo o dodržování hygieny.

Před rychtou (nedbalostí vyhořela v letech padesátých) teče potok a v něm byla malá vodní nádrž. Jednoho dne tam začala hudba vyhrávat vojenské marše a k vodě přicházely zástupy nahých vojáků s kouskem mýdla v ruce. Ponořovali se do ledové vody, rychle se mydlili, pak se opláchli a honem ven do přistaveného stanu. Tam se ustrojili, mongolské markytánky jim podaly po poháru kořalky a odchod. Generalisimus

Suvorov to pozoroval z naspí rychtářova stavení spolu s farářem a dalšími hosty vojevůdce. Podávána byla jídla sytá, vojenská a kořalka italská - myšleno hostům u Suvorova. Tak stojí psáno. Rovněž lze uvést, že chování a jednání bylo korektní. Snad to bylo dáno elitností oddílů. Na jiných místech v okolí Krnova byly zkušenosti horší.

Tím končí povídání o některých význačných návštěvách v Lomnici. Ale pro zajímavost, nebo spíše jako kuriozitu ještě jeden příběh.

Velkokníže na cestě do Říma

Okolo roku 1790 cestovala přes Lomnici výprava jakéhosi polského velkoknížete. Několik povozů a kočár. Jeli do Říma navštívit svatá místa. Na předběžně vyžádání jim obec zajistila nocleh ve zmíněném už domě „pro pohodlí pánů staveném“. Ač měla mít výprava náboženský motiv, její účastníci se úměrně tomu nechovali. V lomnických hospodách vypili, co se dalo, a ráno bylo kalné. Když k poledni vyrazili dál k Římu, už měli za sebou hádku s hostiteli a la Kdo to bude platit. Jsou přece na pouti do Svatého města a tady po nich chtějí peníze! Nakonec se to nějak vyřešilo, do povědomí a ústního podání tato možná ne zas tak ojedinělá výprava vešla něčím jiným: Velkokníže při odjezdu nedal služebnictvu žádný obvyklý „tringelt“ neboli spropitné s poznámkou, že vše najdou v jeho posteli. Skutečně našli - byl to „podkladek“, který vůbec nevoněl, a peřiny tak skrývaly páchnoucí pozůstatky trávení.

Jaroslav Chytil

Bývalý „Forsthaus“ kam si císař „odskočil“ při návštěvě Lomnice

Prostor pro podnikatele

Podnikatelé, sdružení, kluby - ukažte se na internetu!

Jak si už jistě spousta občanů, kteří mají přístup na internet, všimla, Rýmařov má nové webové stránky. Měly by být zajímavější, přehlednější a poskytovat mnohem více informací. Smyslem těchto stránek je nabízet komplexní služby nejen občanům, ale i případným turistům a návštěvníkům města. To v sobě zahrnuje spolupráci řady státních, obecních i nestátních institucí a organizací, které by měly o sobě navzájem vědět a spolupracovat.

Pro usnadnění komunikace jsme se již dříve rozhodli zpracovat databázi těchto institucí. V současné době je však nutné doplnit informace bližšími údaji - a proto žádáme všech-

ny představitele zájmových organizací, majitele ubytovacích a restauračních kapacit a provozovatele nejrůznějších služeb o pomoc.

Jestliže jste členy zajímavé organizace nebo sdružení, byla by škoda, kdyby se o vašich aktivitách a nejrůznějších akcích pro veřejnost nedozvědělo více lidí - vašich potenciálních členů či platících návštěvníků. Dodejte nám prosím svůj kalendář akcí, fotografie, informace o svých úspěších nebo úspěšných svých kolegů.

Pokud podnikáte, je pro vás umístění informací o vaší provozovně na internetových stránkách města tou správnou reklamou.

Turisté, kteří se chystají přijet do našeho města, si v dnešní době hledají ubytování i zábavu právě na internetu. Když se dostanou do nějaké nečekané situace, budou mít k dispozici spoustu možností, jak ji vyřešit - ovšem jen v případě, že budou mít k dispozici vaši adresu, kontakt, otevírací dobu a sortiment služeb, případně také odkaz na vaše vlastní stránky.

Veškeré informace můžete posílat elektronicky na adresu pleska@rymarov.cz nebo zanechat na podatelně Městského úřadu. A na závěr máme pro všechny tu nejlepší zprávu: Veškeré údaje zveřejníme **zdarma!**

Bc. Leona Pleská

Sport

15 let basketbalu v Rýmařově

Před 15 lety, přesně 17. ledna 1989, byl v Rýmařově založen při TJ Jiskra basketbalový oddíl, na jehož činnost dnes navazuje svým působením basketbalový tým mužů BFAA Oldies. V sobotu 20. 11. se v hale Gymnázia setkala kolem patnácti bývalých aktivních hráčů, aby na průkopnické začátky oddílů zavzpomínali zápasem mezi zakládajícími členy a hráči, kteří se k oddílu přidali později. Pozvání dostali nejen bývalí členové basketbalového oddílu TJ Jiskra Rýmařov, ale i hráči dvou legendárních týmů městské ligy - Turisté a Geologický průzkum, kteří se také zasloužili o výrazný nástup basketbalu v našem městě na konci osmdesátých let. Na programu byla dvě utkání: Zakládající členo-

vé versus Ostatní členové a Turisté versus Geologický průzkum. Večer po skončení druhého zápasu následovalo společné posezení v hospodě U Hrozna.

A jak se vyvíjela situace na palubovce? Velmi dramaticky. Nikdo se nechtěl nechat zahanbit, každé družstvo si chtělo odnést vítězství. Větší herní štěstí stálo nakonec při družstvu **Ostatních** členů, které porazilo **Zakládající** poměrem **68:51** (12:10, 23:14, 19:13, 14:14).

Body: Zeták - 16, Nehera P. - 8, Hama - 8, Köhler - 8, Doležel - 4, Rektořík - 3, Nehera M. - 3, Dobrevová - 1,

Kala - 24, Nehera M. - 17, Půda - 12, Vraspír - 6, Pupík - 5, Dolák - 4, rozhodčím byl Jan Dohnal.

Zápas byl vyrovnaný, i když Zakladatelům nevyšla hlavně 2. čtvrtina, po které prohrávali o 11 bodů. Jejich soupeřům hodně pomohla výpomoc mladíka Michala Nehery, který nasázel Zakladatelům 17 bodů, většinu z nich z trojek. Když se v rámci spravedlnosti zařadil do týmu Zakládajících, dal v jejich dresu jen 3 body (asi lepší obrana).

Jinak o výsledek zase tak moc nešlo, i když motivace v podobě lahodného pepřmintového likéru pro vítěze přece jen burcovala a dodávala rychle ubývající síly. Ústřední postavou na hřišti byl však zcela jednoznačně rozhodčí Honza Dohnal, jenž dal svými nekompromisními výroky a gesty vzpomenout na staré časy, kdy pískával Městskou ligu a dokonce chvíli i trénoval tým mužů.

Turisté - Geologický průzkum 34:21

Ke zklamání organizátorů se dostavili jen tři členové bývalého slavného družstva Geologického průzkumu. Turistů bylo jen o málo více, a tak byly oba týmy doplněny o některé hráče z předcházejícího zápasu. JiKo

Rýmařov zabodoval v mezinárodním volejbalovém turnaji

V sobotu 20. listopadu se uskutčnil v tělocvičně na Národní ulici v Rýmařově Turnaj 17. listopadu ve volejbale mužů. Zajímavou kuriozitou a oživením tohoto tradičně pořádaného, již 27. ročníku turnaje byla mezinárodní účast družstva mužů z města Krompachy. Přátel

z partnerského města přijeli i přes kalamitní počasí již v pátek, aby se mohli zúčastnit sobotního utkání spolu s družstvy Moravského Berouna, Bruntálu, Rýmařova a Břidličné. Tato pro město Rýmařov významná akce byla organizována a finančně zabezpečena ve spolupráci Střed-

ního odborného učiliště a Odborného učiliště v Rýmařově, oddílu odbíjené TJ Jiskra Rýmařov, vedoucích představitelů města a Spolku pro mezinárodní partnerské vztahy.

Poděkování za zdárný průběh a uskutečnění celé této akce patří Ing. Soni Kovářkové, ředitel-

ce SOU a OU Rýmařov a zároveň předsedkyni volejbalového oddílu, za organizaci vlastního turnaje Pavlu Ujřalušimu, za pomoc při stravování slovenských přátel po celou dobu pobytu patří velký dík obětavému týmu kuchařek a mistrových odborného výcviku SOU a OU Rýmařov.

Výsledková tabulka mezinárodního utkání ve volejbale

VO	Rýmařov	Moravský Beroun	Břidličná	Bruntál	Krompachy	BODY	SETY	MÍČE	POŘADÍ
Rýmařov	LEJ	1:1 21:19 17:21	2:0 21:15 21:15	1:1 15:21 21:19	2:0 21:16 21:13	6	6:2	158:139	1.
Moravský Beroun	1:1 19:21 21:17	BAL	1:1 12:21 22:20	0:2 19:21 15:21	0:2 11:21 11:21	2	2:6	138:161	5.
Břidličná	0:2 15:21 15:21	1:1 21:12 20:22	RÝ	1:1 21:11 14:21	0:2 11:21 20:22	2	2:6	137:152	4.
Bruntál	1:1 21:15 19:21	2:0 21:19 21:15	1:1 11:21 21:14	MA	0:2 13:21 19:21	4	4:4	146:147	3.
Krompachy	0:2 16:21 13:21	2:0 21:11 21:11	2:0 21:11 22:20	2:0 21:13 21:19	ŘOV	6	6:2	156:143	2.

27. ročník turnaje se vydařil ke spokojenosti všech pořadatelů, hráčů i slovenských přátel, se kterými se v neděli na slavnostním obědě rozloučil za představitele města místostarosta Ing. Jaroslav Kala, předseda TJ Jiskra Rýmařov František Pohanka, Jana Hoffmannová a ředitelka SOU a OU Ing. Soňa Kovářková. JiKo

Při aerobiku a kalanetice „cvičilo celé město“

Tělovýchovná jednota Jiskra Rýmařov, odbor Sport pro všechny, uspořádala v sobotu 20. listopadu tradiční akci pod názvem Cvičí celé město. Do tělocvičny na Hornoměstské ulici zamířilo třicet cvičenek, které při svižné hudbě dokázaly rozhybat tělo a předvedly v dobré kondici, že opravdu umí. Příští akci, která se koná dvakrát ročně, bude opět organizovat odbor Sport pro všechny TJ Jiskry Rýmařov a je plánována na leden příštího roku. Organizátoři však při cvičení postrádali cvičence-muže, a proto

pozdání na další tělovýchovnou akci patří zejména jim.

V závěru sobotního odpoledne byla zajištěna tombola, která u některých přítomných vyvolala upřímnou radost z výher. Pořadatelé děkují touto cestou všem sponzorům, kteří do tomboly přispěli. Je to od nich velmi pěkné gesto a členové odboru Sport pro všechny jim za to přejí hodně úspěchů v jejich náročné práci.

Hezké Vánoce a lepší vstup do Nového roku přeje odbor Sport pro všechny.

Rýmařovští vytrvalci na Hrouzovce

V sobotu 13. listopadu se zúčastnili běžci Pavel Podešva, Karel Stržínek, Vlastimil Kokeš a Lukáš Vala již 18. ročníku běhu na 15 km na trati v Krnově pod názvem Hrouzovka 2004. Závod pořádali orientační běžci z Krnova a bylo vypsáno pět kategorií na trati dlouhé 15, 8 a 4 km. Závodu se zúčastnili také cyklisté. Mezi ostřílenými borci bylo velké množství Poláků, kteří v kategorii C (50 - 60 let) obsadili první tři místa. Kvalita startovního pole byla znát a tempo bylo hned po startu peckelné. Borci z atletických klubů z Ostravy, Pováž-

ské Bystrice, Zlína, Kopřivnice a jiných měst nenechali nikoho na pochybách o svých kvalitách, a tak domácí neměli naději na medailové pozice. Mezi „profesionály“ se ovšem naši borci neztratili a v kategorii A (20 - 40 let) stanuli společně na 6. příčce Vlastík Kokeš a Lukáš Vala. V kategorii B (40 - 50 let) obsadil 9. místo Karel Stržínek a v kategorii C (50 - 60 let) vybojoval 7. místo Pavel Podešva. Teď čekají běžce poslední závody na konci roku - Štěpánský běh ve Staré Vsi a Silvestrovský závod v Dolní Moravici. *JiKo*

Lyžování na Moravě 2004 - 2005

Aktuální informace z lyžařských areálů Moravy s denním zpravodajstvím o stavu sněhových podmínek (aktualizace probíhá v pracovních dnech do 9.30) naleznete na internetové adrese: pocasi.ecesco.cz. Stav podmínek (v provozu, úprava tratí, teplota, druh sněhu, výška sněhu, srážky, síla větru, směr větru, akce v areálu atd.) si můžete nechat poslat na mobilní telefon zasláním SMS ve tvaru **pocasi kód místa**, např. lyžařský areál Pustevny: **pocasi pustevny**, na tel. číslo 907 09 06 (cena SMS je 6 Kč). V případě, že nemáte k dispozici kód místa, zašlete dotazovací SMS ve tvaru **počasí Jeseníky**: Branná - Proskil (branna), Karlov - Kazmarka (kazmarka), Karlov - Myšák (mysak), Karlov - Pawlín (pawlin), Karlov - Jantar - Roháč (rohac), Klepáčov (klepacov),

Lipová Lázně - Miroslav (miroslav), Lipová Lázně - Lázeňský vrch (lazen-skyvrch), Malá Morávka - Karlov (moravka-karlov), Malá Morávka - Kopřivná (koprivna), Ostružná - Jonáš (ostruzna), Ovčárna (ovcarna), Petříkov - Kaste (kaste), Ramzová - Aréna R3 (ramzova), Staré Město p. Sněž. - Kunčice (kuncice), Staré Město p. Sněž. - Paprsek (paprsek), Vrbno p. Pradědem (vrbno).

Příklad zadání SMS: stanice Horské služby Bílá: **pocasi hsbila**, lyžařský areál Pustevny: **pocasi pustevny**. Podmínky ze stanic garantuje Horská služba, z lyžařských areálů jsou garantovány provozovateli. Aktuální seznam areálů: pocasi.ecesco.cz nebo SMS ve tvaru **pocasi**. **Služba je poskytována od 1. 12. 2004.**

Tomáš Poledník, its Beskydy, s. r. o.

**REKLAMA
V RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU
SKVĚLÁ
INVESTICE**

JAK VYJDE

Další řádné číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**
bude v prodeji od **14. 1. 2004**
Uzávěrka pro řádné vydání
je ve čtvrtek 7. 1. 2005 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**PŘÍŠTÍ VYDÁNÍ, KTERÉ VYJDE 17. PROSINCE 2004
BUDE HISTORICKÉ**

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne: 25. 11. 2004.** Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případné úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz
Vyšlo dne: 3. 12. 2004. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do **7. 1. 2004**, další číslo vyjde **14. 1. 2004**.
Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz
Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. **Cena 8,- Kč**

hedva

A.S., ZÁVOD 06 RÝMAŘOV

POŘÁDÁ

PŘEDVÁNOČNÍ PRODEJ ZA VELMI VÝHODNÉ CENY !!!

VE DNECH OD 3. LISTOPADU - DO 22. PROSINCE 2004
PONDĚLÍ - PÁTEK

DENNĚ OD 10,00 HOD - DO 17,00 HOD

Místo prodeje: ul. Sokolovská - vedle SSOŠ PRIMA (bývalý závod Hedva)

SORTIMENT VÝROBKŮ:

• SATÉNOVÉ LOŽNÍ SOUPRAVY jed- NOBAREVNÉ A TISKY	• ZÁVĚSY, ZÁCLONY
• TV DEKY	• PŘEHOZY
• POLŠTÁŘKY RŮZNÝCH VELIKOSTÍ, TVARŮ A BAREV	• SEDÁKY
• MIKULÁŠSKÝ PYTLÍK	• UBŘUSY
	• KRAVATY, MOTÝLKY, ŠÁLY A ŠÁTKY
	• A.T.D.

DÁLE BUDE MOŽNO NAKOUPIT I METROVÝ TEXTIL,
 ZA VELMI VÝHODNÉ CENY.

URČITĚ SI VYBERETE Z NAŠÍ BOHATÉ NABÍDKY VÝROBKŮ.

TĚŠÍME SE NA VAŠI NÁVŠTĚVU.

CREDIT SUISSE
Pojišťovna & Penzijní fond

CREDIT SUISSE | LIFE & PENSIONS

ZÍSKEJTE
ODMĚNU A DÁREK
ZA UZAVŘENÍ ŽIVOTNÍ POJISTKY

(pro děti i dospělé, výhodné,
 variabilní, se spořením)

KANCELÁŘ CREDIT SUISSE
 (budova Českého Telecomu)

PONDĚLÍ 9.00 - 11.30 13.30 - 16.30

NEBO VOLEJTE: 603 780 576
LENKA ROMAŇÁKOVÁ

KONTAKTOVAT MŮŽETE
I V SOBOTU A NEDĚLI

NABÍDKA PLATÍ DO 22. 12. 2004

(nám. Míru 8)

Oznamujeme, že v Rýmařově
 je otevřená

NOVÁ PRODEJNA

těšíme se
 na vaši návštěvu
 s dárkovým zbožím

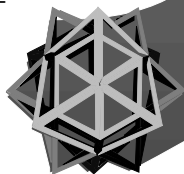
Rozmanýnek

OTEVŘENO:

PO - PÁ 8.00 - 17.00
 SO 8.00 - 11.00

U nás najdete:

ubrusy a prostírky z vamberecké krajky, ka-
 pesníky v dárkovém balení, čaje, vonné ty-
 činky, aroma esence, keramiku, ruční
 papír, obrázky, dřevěné korálky,
 umělecké kovářské výrob-
 ky, ručně vyráběné šper-
 ky a originální zvo-
 nečky ze zvonařské
 dílny Marie Tomá-
 škové-Dytrychové.

NOVĚ OTEVŘENÁ PRODEJNA DÁRKOVÉHO ZBOŽÍ

vánoční nabídka Internet Expres

10x rychlejší internet
na zkoušku ZDARMA!

Na vysokorychlostním internetu teď ulítnete
 opravdu snadno. Internet Expres vám
 totiž bude lítat neuvěřitelnou
 rychlostí 512 kbit/s!
 Takovou smršť on-line zábavy
 už stojí za to si zdarma
 vyzkoušet, co říkáte?

Aktční nabídka platí do 31. 12. 2004 nebo do vyprodání
 zásob, nevztahuje se na poplatek za volání.

- 14 dní vysokorychlostní internet na zkoušku zdarma
- zapůjčení modemu a aktivace služby za 1 Kč
- dalších 6 týdnů s rychlostí 512 kbit/s za cenu rychlosti 256 kbit/s
- až 10x rychlejší připojení k internetu než vytáčené
- bezpečné připojení k internetu 24 hodin denně

buď na něm **ulítnete**
 nebo ho vrátíte

EXPRES

ČESKÝ
 TELECOM

TELEPOINT PARTNER Rýmařov
zastoupení ČESKÉHO TELECOMU

Provozovna: náměstí Míru 2 (vedle pošty – I. patro)
 tel./fax: 554 230 485, fax: 554 230 486;
 e-mail: telepoint.p.rymarov@iol.cz

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

SLEVA
Audi A6 2.5 TDi Quattro, klima, r. v. 2000, 8x airbag, EDS, ABS, rádio, el. okna, posil. říz., palub. poč., centrál a další. Cena: 498 000 Kč.

SLEVA
Fiat Marea Weekend 1.8 16V klima, r. v. 1996, ABS, centrál, el. okna a zrc., posil. řízení a další. Cena: 108 500 Kč.

Hyundai Accent 1.3, r. v. 1997, 110 tis. km, 2x airbag, ABS, posil. řízení. Cena: 89 900 Kč.

SLEVA
Seat Ibiza 1.0 37 kW - 1. majitel, r. v. 2002, 93 tis. km, rádio, posil. řízení. Cena: 179 000 Kč.

SLEVA
Fiat Punto 1.2 SX, r. v. 1996, 101 tis. km, airbag, centrál, el. př. okna. Cena: 108 000 Kč.

Škoda Felicia Pick-Up 1.9 D LX 47 kW, r. v. 1996, 95 tis. km, imobilizér, posilovač řízení. Cena: 89 000 Kč bez DPH.

Škoda Felicia Combi 1.3 LXi 50 kW, r. v. 1999, 109 tis. km, rádio, centrál, posil. řízení. Cena: 139 900 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Fabia 1.4 MPI 44 kW, r. v. 2000, 98 tis. km, airbag, CD + rádio, imob., posil. říz., centrál. Cena: 173 000 Kč.

SLEVA
Ford Transit 2.5 Di, valník 6 míst, r. v. 1999, 2 x airbag, rádio, imob., posil. říz. Cena: 259 000 Kč bez DPH.

Š - Fabia 1.4 16V Comfort, 1. majitel, r. v. 2000, 98 tis. km, airbagy, ABS, rádio, centrál, posil. řízení a další. Cena: 185 900 Kč.

SLEVA
Ford Fiesta 1.3 Zetec, r. v. 1996, airbag, centrál, imob., el. okna. Cena: 99 000 Kč.

Fiat Seicento 1.1 Klima 3dvěřový, r. v. 2000, klima, 2x airbag, centrál, imob., el. okna, posil. řízení. Cena: 119 000 Kč.

Škoda Felicia Combi LX 1.9 D, r. v. 1998, airbag, CD, rádio, centrál, posil. říz., el. zrcátka. Cena: 149 000 Kč.

Renault Mégane 1.6 kupé, r. v. 1997, 2x airbag, imob., el. okna, posil. říz., centrál. Cena: 138 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Fabia 1.4 MPI 44 kW Classic, r. v. 2001, 33 900 km, airbag, rádio, centrál, imob., posil. řízení. Cena: 179 500 Kč.

SLEVA
Škoda Octavia SLX 1.9 Tdi, klima, r. v. 2000, 121 tis. km, airbagy, ABS a další. Cena: 259 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Fabia 1.4 Classic 50 kW, 1. majitel, r. v. 2000, 92 tis. km, rádio, centrál, imob., posil. řízení. Cena: 169 500 Kč.

SLEVA
Volkswagen Golf 1.9 SDi 50 kW, r. v. 1999, 117 tis. km, 2x airbag, ABS, centrál, posil. řízení. Cena: 215 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Ford Mondeo Combi 2.0 TDDi, klima, r. v. 2001, 87 000 km, 8x airbag, ABS, el. vybavení a další. Cena: 335 000 Kč.

SLEVA
Škoda Octavia Combi 1.9 TDi PD 4x4 Eleg, r. v. 2003, 7 600 km, klima, ABS, el. okna, palub. poč., centrál. Cena: 459 000 Kč.

Škoda Felicia 1.3 LXi 50 kW, r. v. 1996, 116 tis. km, rádio, imobilizér a další. Cena: 89 900 Kč.

ODPOČET DPH
Honda HR - V 1.6 4x4, klima, 1. majitel, r. v. 2001, 2x airbag, ABS, CD + rádio, el. okna, tažné, centrál. Cena: 375 000 Kč.

SLEVA
Suzuki Grand Vitara 2.5 V6 Elegance 4x4, r. v. 2001, 52 tis. km, airbagy, ABS, imob., el. vybava, tažné, centrál. Cena: 379 500 Kč.

NOVÁ NABÍDKA
Škoda Octavia 1.6 i ELEGANCE, klima, r. v. 2002, 138 tis. km, 2x airbag, ABS, vyb. v el., palub. poč., centrál a další. Cena: 278 000 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

auto CREDIT

Výše splátky po dobu úvěru je neměnná včetně pojištění. • K uzavření úvěru není potřeba potvrzení o příjmu.

GE Capital Leasing

- **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupieme okamžitě po osobní domluvě.
- **Komisioní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

- **Protiúčtet:** při koupi nového vozu můžete platit vaším stávajícím vozidlem.
- **Autocredit od GE Capital Leasing:** akontace již od 1,- Kč z ceny vozidla, výhodné havarijní

pojištění a povinné ručení. Na sjednání úvěru potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

!!! SUPER AKCE DO KONCE ROKU !!!

Ke každému zakoupenému vozu financovanému přes GE Capital Leasing Defendlock nebo Construct v hodnotě 10.000,- Kč + kniha výhod u Barumu zdarma